1894 HUSZONNYOLCZADIK ÉVFOLYAM. 358. SZÁM. BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, DECZEMBER 27.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCZA 35.
Telefon száma 329.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francziа-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos
tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz
főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VI. DALSZINHÁZ-UTCZA 1.
Telefon száma 542.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN függynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 biz. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 1.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Eberndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Sukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
és valamennyi hirdetési iroda.

A függetlenségi párt mellőzése.

A függetlenségi eszme képviselőit nem hallgatja meg a korona.

Ezen mellőzés nem semmisiti meg a tényt, hogy a függetlenségi párt létezik az országban, sőt, hogy e párt képezi az ellenzék zömét, e párt van többségben a magyar vidékeken és többségben lenne az országgyülésen, ha a választókerületek igazságosabban lennének felosztva és nem lenne ugy, hogy az ország némely részén harminez forint adó, más részén pedig öt forint adó adják meg a választói jogot, és hogy némely kerületben a választók száma 158, másutt pedig 6009.

Nem semmisülvén meg a mellőztetés folytán ezen nagy országos párt, csak is egy következése lehet annak, hogy meg nem hallgatja a korona a függetlenségi pártot. Az, hogy a korona nem lesz értesitve, vagy ferdén lesz értesitve az ország jelentékeny részének érzelmeiről.

Ha ez helyes felfogás, akkor kérdezhetnők, mi értelme van a korona érintkezésének a különböző pártárnyalatok vezérférfiaival?

Különös politika az, nem akarni meglátni olyasmit, a mi nem tetszik: az állambölcseségtebe a struczmadár bölcseségének beoltása. A struczmadár dugja el fejét, hogy ne lássa azt, a miben veszélyt lát.

De igazán nem tetszenek a koronának a függetlenségi párt elvei? Igazán veszélyesnek véli Magyarország függetlensége elvét a *magyar* király?

E kérdésekre hiányzik a hiteles válasz.

Az bizonyos, hogy a távozó kormány főviromnyai a függetlenségi párt elveiből lettek a kormánypártba átültetve, és a függetlenségi párt támogatásával lehettek csak törvénynyé azon javaslatok, melyek a kor szellemének és a közvélemény igényeinek leginkább megfeleltek.

Most is, a függetlenségi párt állván legtávolabb a kormányra juthatás lehetőségétől, e párt adhatná meg a helyzet felől a legobjektivebb felvilágositást a koronának.

Gyanusak talán a függetlenségi párt értesitései? Erről sincs hiteles tudomásunk; és nem tehetünk fel mást, mint azt, hogy a koronának *alkotmányosan* tetszik mindaz, a mi jogos és alkotmányos, és nem tekinthet alkotmányosan veszélyesnek semmi olyat, a mit az ország közjogi létére nézve akarhatna a nemzet többsége. Már pedig az ország állami függetlensége oly eszme, mely az ország ugyszólván összeségének szivében él, és el fog jönni az az idő, midőn ezen eszme nem csak mint vágy, de mint kitüzött czél is fog szerepelni a többség czéljai közt.

Miért idegenkednek tehát oly eszmétől bizonyos körök, mely természetes; és mivel természetes, elkerülhetetlen?

Magunk mellett látunk kis nemzeteket, melyek számban, polgárisodásban, történelmi multban, szellemi és anyagi erőben messze mögöttünk állnak; és a melyek függetlenekké lettek, vagy a függetlenség mezején messzire előhaladva, elszántan küzdenek és szem elől veszitik még a felszabaditó iránti természetes hálát is.

Mi magyarok helyesnek és természetesnek találjuk azt, hogy ezen kis nemzetek függetlenek akarnak lenni, sőt külpolitikánkban némely ily kis nemzet erőfeszitését támogatjuk.

Nem is lehetne ez máskép. Hiszen az egyén is függetlenségre vágy s egy nemzet nem más, mint az egyének összesége. Miért lenne tehát csak a magyarra káros az, a mi az egyénekre s a nemzetekre egyaránt természetes?

Ha lehetséges lenne a függetlenség vágyát elnyomni, akkor vagy gyermekké vagy együgyüvé fajulnánk; vagy pedig beteg lenne nemzeti testünk, mivel csak is a gyermek s az együgyü nem élhetnek meg gyámság és támogatás nélkül; és csak is a betegnek kell a szomszéd karjára támaszkodni azért, hogy utján haladhasson.

Bármint érezzenek azok, kik nem vélik eljöttnek az időt megszerezni hazánk természetes jogát, a függetlenséget: lehetetlen, hogy óhajtanák azt, miszerint kihaljon nemzetünkből a függetlenség utáni vágy, mivel e vágy kihalta azt jelentené, hogy a sors rá fogja nemsoká takarni az enyészet szemfödelét a jövő nélküli népre.

Nem fog tehát kihalni a függetlenség iránti vágy addig, mig a magyar nemzet él; és nem óhajthatja azt senki, bármily pártnak legyen tagja, hogy ezen vágy kihaljon; ha igy van, csakugyan sajnos, ha a nemzet legtermészetesebb érzelmeit képviselő párt lesz az egyedüli, melyet nem fog meghallgatni a korona.

A függetlenségi párt mellőzésének tehát más eredménye nem lesz, mint az, hogy a korona látköre szükebbre fog szabatni.

Mi ezen mellőzést nem fájlaljuk, és csak azért szólalunk fel ellene, mivel szivünkből óhajtjuk, hogy nemzeti életünk mentől alkotmányosabb mederben folyjon addig is mig függetlenné lesz hazánk.

Tudjuk azonban, hogy hazánk története azt bizonyitja, miszerint akkor aludt el mindig a magyar hazafiság, midőn megszünt a nemzeti keblekre gyakorolt nyomás és az országlás módja nem költött ellenszenvet.

A magyar erős faj; számára veszélyes a Capuai veszteglés; a küzdés az ő eleme; mentől igazságtalanabbak iránta, annál inkább érzi jogát az igazságot követelni.

Csak mellőzzék tehát azon pártot, a mely össze akarja kötni a magyar haza és a magyar királyi trónus jövőjét, és függetlenné akarja tenni ezen jövő a más érdekekkel, más csoportosulási gyúpontokkal, más jövővel, más géniuszszal biró nemzettöredéktől, melyeket összeférczelt a korhadó századok során át házasodó *Felix Austria*, de a melyeknek követni kell a kor szellemét, mely szellem ront és rombol, alkot és ujjáalkot, és kérlelhetetlen, ugy mint az isten itélete.

Kossuth Ferencz.

A helyzetről.

A válságra vonatkozólag az ünnepek alatt ujabb momentumok nem merültek fel. A helyzet ma is teljesen megfelel annak a képnek, melyet arról hétfői lapunkban vázoltunk. A szabadelvü párt kész báró Bánffy Dezső megalakitandó kabinetjét támogatni, ha szigoruan ragaszkodik az eddigi szabadelvü irányzathoz. A párt a még hátralevő két egyházpolitikai reformra nézve nem megy bele semminemü konczesszióba s az esetben, ha a felekezetnélküliségről szóló III-ik fejezet ujabb ellenállásra találna a főrendiházban, keresnek valamely modus vivendit, s a mint azt már érintettük is, ez esetben a jövendő kormány rendeleti uton intézkedik a felekezetnélküliekről. E *kilátásba* helyezett koncesszióval fogja a Wekerle-kabinet kapcsolatba hozni a lemondást is, melynek indokaiban körvonalozni fogja Wekerle kormányelnök a követendő taktikát a felkeltett izgalmak lecsillapitására és illetve az egyházpolitikai kérdések mielőbbi, lehetőleg végleges megoldására nézve. A taktika megváltoztatásával fogja magyarázni azon ellentétet s a személyek elleni bizalmatlanságot is, mely a király és a jelenlegi kabinet között fennállott.

A szabadelvü párt mintegy várakozó álláspontot foglal el egyébként a bekövetkezendő eseményekkel szemben; a fuziót azonban Apponyiékkal teljesen kizártnak tartják, mert — mint a pártkörben fejtegetik — a legtarthatatlanabb, de sőt a legnevetségesebb helyzet állana elő, ha a 34 többséggel biró szabadelvü párt fuzionálna most három egyházpolitikai reform diadala után oly párttal, mely mindvégig ellentétes álláspontot foglalt el velök szemben. De a párt egységétől, illetve ama körülménytől teszik függővé a kabinet jelenlegi tagjai és azoknak intimebb, nagyobb politikai sulylyal biró elvhivei is a „jövő“ kabinet támogatását, ha az oly egyén körül csoportosul, a ki megmarad a Wekerle-kabinet által felvetett liberális programm mellett. Ily egyén pedig ez idő szerint csak báró Bánffy lehet, a kit az egész párt s vele a jelenlegi kabinet tagjai is követnek, kizárásával minden fuzionak, vagy csak arra való törekvésnek is. Ez nem zárja ki azt, mintha a szabadelvü párt nem venné szivesen a nemzeti pártnak, vagy egy részének belépését a pártba, de ez minden kikötés, minden feltétel nélkül történhetnék meg.

*

Az udvari értesités szerint a király holnap reggel hat órakor érkezik Budapestre s a fogadások már délelőtti kilencz órakor kezdődnek.

A király első sorban, pont kilencz órakor *Wekerle* Sándor miniszterelnököt fogadja kihallgatáson. Utána tiz órakor a meghivott tanácsadók közül *Vaszary* Kolos herczegprimás járul a király elé. A sorrend ezután igy következik: tizenegy órakor *Szlávy* József, a főrendiház elnöke, őt követi gróf *Károlyi* Tibor, a főrendiház alelnöke; tizenkét órakor báró *Bánffy* Dezsőt, a képviselőház elnökét fogadja a király; egy órakor *Perczel* Dezső, a képviselőház alelnöke, két órakor pedig gróf *Andrássy* Tivadar zárja be a korona tanácsosainak sorrendjét.

A királyhoz meghivott politikai egyéniségek kihallgatásának sorrendje deczember 28-ára még nincs megállapitva. *Apponyi* és *Horánszky* azonban csak 28-án következnek kihallgatásra.

Valószinüleg e napon fogadja a király gr. *Khuen-Héderváry* horvát bánt és *Brankovics* szerb patriárkhát is, a ki Karloviczáról holnap érkezik a fővárosba. Őket követik báró *Podmaniczky* Frigyes és *Darányi* Ignácz, a szabadelvü párt elnökei, valamint *Széll* Kálmán és *Tisza* Kálmán is.

*

Holnap, deczember 27-én délután minisztertanács lesz, a melyen a kabinet lemondására nézve a képviselőházban 28-án történő bejelentés tartalma és szövegezése felett is határoznak.

A minisztertanács után holnap este a szabadelvü párt értekezletet tart, melyen Wekerle Sándor miniszterelnök indokolja a kormány lemondását.

Ugyancsak a lemondás indokairól tesz előterjesztést Wekerle a 28-án tartandó képviselőházi ülésen is, mely délelőtt tiz órakor veszi kezdetét.

A *főrendiház* ugyane napon, tehát pénteken délután 1 órakor tart ülést. Napirend: A kormány előterjesztése.

Mindkét ülésen valószinüleg hosszabb vita lesz. A képviselőházban eddigi értesüléseink szerint nemcsak az ellenzéki pártelnökök, hanem egyes ellenzéki képviselők is felszólalnak. Ugyancsak lesznek felszólalások a főrendiházban is az egyházpolitikai ellenzék részéről.

Bécsi lapok a válságról.

A bécsi «*Presse*»-nek, mely legközelebb áll az udvarhoz, budapesti tudósitója a miniszterválságról és a helyzetről a következőket irja:

Néhány nap mulva a Wekerle-kormány a történeté lesz. Még csak tizennégy nap előtt még politikai körökben is el volt terjedve az a meggyőződés, hogy kormányválságra egyáltalában nincsen ok. Hiszen a Wekerle-kabinet oly fényesen intézte el egyházpolitikai programmját, hiszen az utolsó szavazások a képviselőházban oly nagy többséget eredményeztek a kormány számára, hogy mindenki feltehette, hogy a Wekerle-kormány fennállása hosszu időre biztositva van. Mindenesetre érdemes tehát a fáradságra ama okokat kutatni, melyek a legujabb minisztérválságot eredményezték.

A Wekerle-kormány alakitása után, 1892. novemberben, mindenesetre nagy reményekre jogositott. Tagjai voltak a fényes tehetségü férfiak egész sora, a kik a képviselőházban nagy tekintély fölött rendelkeztek s a kik felől tudták, hogy ritka reformbuzgósággal fognak a függő kérdések megoldásához hozzáfogni. Annak daczára a miniszterium — mindenesetre csakis a mélyebben bevatottak tudtak felőle — már keletkezésekor magában hordotta halála csiráját. E csira a nagy egyházpolitikai programmban volt, a mely, mint tudva van, nem alulról jövő elementáris nyomás, nem a lakosság sürgős szükséglete következtében, hanem a szabadelvü párt és kormány által gyakorolt mesterséges nyomás következtében keletkezett. Csak vissza kell emlékezni azokra a benső pártesemányekre, melyek gróf Szapáry Gyulát visszalépésre kényszeritették. De minthogy a Wekerle-kormány eredete a kötelező polgári házassághoz volt hozzácsatolva, azért ezt a feladatot minden áron meg kellett oldani. Egy a kulisszák előtt és mögött kétségtelen energiával, ügyességgel keresztülvitt akczióval sikerült a képviselőházban 175 szavazatnyi abszolut majoritást összeállitani az egyházpolitikai javaslatok számára. Az ország tényleges hangulatának figyelmes megfigyelői már akkor azt állitották, hogy e parlamentáris többség és az ország lakosainak a többsége között szembetünő ellenmondás van. A katholikusok és orthodoxok ellenállása, a nemzetiségek zajos tiltakozása, harmincz tagnak a szabadelvü pártból való kilépése, a főrendiház magatartása és végül a «katholikus néppárt» alapitása, mindez tényleg kifejezése volt a népszellemnek, mely csalhatatlanul manifesztálta a képviselőház többsége és a lakosság között levő ellenmondást.

Ama 175 szavazatnyi parlamentáris többséggel két öngyilkos momentum is együtt járt, a melyeknek előbb vagy utóbb a miniszterium bukását okozniok kellett. Az egyik momentumot az uralkodó személyiségek rendkivüli szellemi és morális erő fogyasztásában kell látni, a mit még növesztett egy másik, az egyházpolitikai akczióval egyenközüen haladó akczio. A miniszterium elég merész volt a kötelező polgári házasság és a felekezetnélküliség behozatalán kivül még a valuta szabályozását, a politikai és igazságügyi közigazgatás reformját, a nemzetiségi kérdés megoldását és még sok más dolgot is felvetni, a mi mint reformanyag bizonyosan elegendő lett volna egy egész évtizedre is. Az erők ily elhasználása után, egy, a legkülönbözőbb irányokban felidézett harczban rendkivüli kimerültségnek kellett bekövetkeznie, a melynek a miniszterium visszalépését már fiziológiai törvényeknél fogva is maga után kellett vonnia.

A másik momentum a kormány és pártjának hallgatag szövetségében volt a szélső balpárttal, a mely nem maradhatott hátrányos következmények nélkül, a mint azt a Kossuth-affaire különböző fázisai elég világosan mutatták. Bizonyosan senkinek sem szabad állitania, hogy a miniszterium, vagy pedig a kormánypárt a Kossuth-tüntetésekkel rokonszenvezett. Bizonyosan nagyon távolra voltak ilyesmitől, de ebben az ügyben még is valami módon — ha mindjárt opportunisztikusan indokolt mulasztásokkal is — meg kellett köszönni a szélső balpártnak a különböző alkalmakkal tett szolgálatokat. Ennek következtében a miniszterium egyik zavarból a másikba esett és a legjóakaróbb szemlélő is ebből a körülményből az energia, bátorság és megbizhatóság hiányát következtethette.

Nem kevésbbé veszélyesekké váltak a hibák, miket a miniszterium és a szabadelvü párt a juniusi válság alatt elkövetett. E párt tüntető és inkorrekt magatartása egy Khuen-Héderváry-kabinet eshetőségével szemben — a mint később kitünt — az egészen felesleges ragaszkodás Szilágyi igazságügyminiszter megmaradásához a kormányban, a bizalmatlanság csiráit hintették szét a legkülönbözőbb irányokban. Végre jött a debreczeni eset, mely ezt a bizalmatlanságot megerősitette. A megürült helyeknek betöltése gróf Andrássy Gyulával, báró Eötvössel és gróf Festeticsesel, a majdnem legyőzhetetlen nehézségek az államtitkárok és főispánok megszerzésénél, mindez kézzelfogható jele volt annak, mily csekélylyé lőn időközben a Wekerle-kormány életképességébe vetett hit, és mily nagy lett a liberális pártban belül az individuális erők felhasználása.

Ha ezeket a mozzanatokat organikusan egybefoglaljuk, akkor a Wekerle-kormány visszalépése egészen természetesen és logikusan van megmagyarázva. Ha pedig ezen van mit sajnálni, akkor az legfeljebb az a körülmény, hogy e visszalépés már ma és nem néhány hónap mulva következett be. Az egészségtelen parlamentáris viszonyoknak Magyarországon egyik főoka tudniillik abban rejlik, hogy a létező parlamentáris pártok közül egyik sem, még a liberális sem, állithatja magáról, hogy egészséges és integris fennállásáról bizonyos. — A parlamentáris helyzet nálunk csak akkor fog egészségessé válni, ha az egyes pártok majd regenerálták magokat, jelesül csak akkor, ha a három pártnak, melyek a 67-ik kiegyezés alapján állanak, fuziója bekövetkezett. Ha ez egykor bekövetkezett, akkor a félig szétzüllött szélső balpárton is be kell következnie a helyzet tisztulásának és csak akkor fogja a képviselőházban mindenki tudni, hogy hova tartozik s hogy a jövőben mit kell tennie. Ámde a kormánypárt éppen a mostani pillanatban, hogy joggal-e avagy sem, az más kérdés, elég erősnek érzi magát arra, hogy minden fuziót visszautasithasson s e miatt hasztalan volna a Wekerle-kormány visszalépése után tartós és végleges kormányra gondolni.

A politikai tisztulási törvények is természetes törvényeket követnek s idő előtt ki nem erőszakolhatók, és e miatt általánosan csak is átmeneti kormányról beszélnek. A kik a fuzió előkészitését, a kormányügyek sima elintézését, jelesül a valuta-rendezést óhajtják, azok egy Széll-miniszteriumról beszélnek. De hir szerint a liberális párt eme köztiszteletben álló tagja nem hajlandó a miniszterelnökséget átvenni. Ennek következtében a kombinácziók előterébe báró Bánffy képviselőházi elnök neve lép, a ki állitólag teljes tudatával az átmeneti missziónak, hajlandó a kabinetalakitást elvállalni. A liberális pártban csinált kombinácziók szerint Wekerle, Szilágyi, Hieronymi, Festetics és Andrássy nem lesznek az uj kormány tagjai; de Fejérváry, Eötvös, Lukács és Josipovich belépnek a Bánffy-kormányba is. Egyes körökben egy Khuen-Héderváry-kormány lehetőségét szellőztetik, de azt hiszik, hogy a horvát bán a mai viszonyok között ilyen missziót nem fog elfogadni. Ez a kabinet mindenesetre egyenlő értékü volna a véglegességgel; de a mostani pártviszonyok és hangulatok közepette teljesen lehetetlen végleges kormányt alakitani. Erre nézve az időnek meg kell érnie, és bizonyosan legjobb lesz ezt az időt nyugodtan bevárni.

Ezek körülbelül a legvalószinübb kombinácziók, miket maig az itteni politikai körökben csináltak. A legközelebbi napok bizonyosan világosságot fognak terjeszteni; fel lehet tételezni, hogy az uj kormány 1895. január első napjaiban meg fogja kezdeni müködését.

A «*Neue Fr. Pr.*» tegnapi vezérczikke Ausztria-Magyarország politikai helyzetéről ir, de főkép a magyar viszonyokkal foglalkozik s a következő ket mondja:

Bukása a legfényesebb és a legtöbb eredményt kivivott kormánynak, melyet Magyarország önállósága helyreállitása óta birt, nagy történeti esemény. Nemcsak azért, mert ez által megszakittatik a kulturhaladás, melynek a Wekerle-kormány bátran utjait egyengette és a szabadelvü kormányzási elvek energikus megvalósitásának a korszakát bezárja, hanem még inkább azért, *mert minden látszat szerint oda a biztosság, a melylyel a magyar nemzet eddig kipróbált tradicziók alapján fejlődött, mert a rövidéletü kormányok és váltakozó rendszerek korszaka fenyeget, mert olyan elemek törtetnek előtérbe, a kiknek befolyását a magyar politika eddig nem ismerte, de a kiknek végzetes behatását mi Ausztriában a legfájdalmasabban tapasztaltuk, mert ezek az elemek a magyar nemzeti államot mint ilyet veszélyeztetik s mert a fordulat, melyet felidézhetnek, a birodalom egész szervezetét okvetlen megingatja.* Ha talán a megbukott kormányt egy hasonló eredetü váltja is fel, az még nem lesz csupán személyváltozás, hanem az *első lépés az ultramontán párt által kitüzött czélhoz. Erre világosan rámutat a válság teljesen inparlamentáris eredete és egész lefolyása.* Nem csak a kormány, hanem a pártok is, az egész magyar parlamentárizmus van válságban és a válság annál veszélyesebb, minél enyhébben lép fel kezdetben és minél észrevétlenebbül fejlődik tovább egy látszólag parlamentáris miniszterium kulisszái mögött.

Már akkor, mikor a Tisza-féle vegyesházassági javaslat a főrendiházban tanácskozás alatt volt, az osztrák feudális urak pedig egyszerre megemlékeztek magyar indigénátusokról és a felsőházban megjelentek, hogy e törvényt leszavazzák, már akkor készitették elő a mostani válságot. Akkor, mikor az erdélyi románok küldöttsége a keresztény-szocziális zászlóvivők vezetése alatt Bécsben megjelentek, már akkor nyert alakot gróf Zichy Ferdinánd gondolata, hogy a magyar nemzetiségeket az egyház védnöksége alatt a magyar állam ellen mozgositsa. A nemzetiségi politika sikere Ausztriában, a mely siker az autonomisztikus rájkszrát-többségben nyilvánult és főképen arra a támogatásra vezethető vissza, melynek e politika a feudális főnemesség és a klerus részéről mindig örvendhetett, nem maradhatott hatás nélkül Magyarországra és e hatás a viszonyok még mindig létező különbsége daczára is, számottevő eleme a mostani válságnak.

Ha a válság lefolyása alatt oly gyakran hivatkoztak illetéktelen bécsi befolyásokra, akkor roszszul fejezték ki magukat. Ha Budapesten fáradtságot vennének józan kutatásra és világosan leszámolnának azzal, hogy minő befolyások azok, akkor rájönnének, hogy sokkal inkább prágai, lembergi, linczi és mindenekelőtt római befolyások voltak azok, a mik a magyar alkotmányos életet fenyegetik. A mai mágnások, a kik a nem magyar nemzetiségekkel kacsintgatnak és katholikus néppártot akarnak alapitani, egyenes leszármazottjai a magyar ó-konzervativeknek, a kik a megerősitett rajkszrátban a cseh feudal-nemességgel szorosan szövetkeztek, az októberi diploma embereinek az utódai és világosan látható, hogy minden fáradozás arra van irányitva, az akkor megszakadott fonalat ismét összekötni. A magyar nemzet egy szép napon egy államellenes nemzetiségi mozgalommal állhat szemközt, a melynek mintáját Ausztriában látta és — ignorálta.

Ez a krizis egy évtizedek óta felhalmozódott destruktiv munka összesége. Nemcsak a magyar állam, a monarchia érdekében, amelyeknek Európában jelenleg elfoglalt állása dualisztikus államformán alapul, az eddig hatalmon levő pártok eléggé egységeseknek mutatkoztak, hogy a harczot, amely most kitört, diadallal kiálljak; de hogy harczról van szó, nem egy törvény, nem egy miniszterium, hanem egy egész rendszer érdekében arra vonatkozólag ne ringassa magát az ember családásban.

Külföldi lapok a válságról.

A Münchner Allg. Ztg is foglalkozik a magyarországi belpolitikai helyzettel. Azt mondja, hogy I. Ferencz József uralkodó nem akarja a dolgokat élére állitani, s nem akarja koczkára tenni a 67-es kiegyezést. Az a két férfiu, a kivel az utóbbi hetekben tanácskozott, gróf Kálnoky és Pápai, a magyar kabinetiroda főnöke, nem olyan államférfiu, a kiknek kalandos politikában gyönyörüségük telnék, Kálnoky azon az alapon áll, hogy nem vezetheti sikerrel a külpolitikát, ha Magyarországban a monarchikus eszme elhalványul. Ezt megmondta Wekerlének akkor, mikor Kossuth Lajosnak majdnem egy királyt megillető tiszteletet adott, s mikor Kossuth Ferencznek lázas gyorsasággal adta meg a honpolgári jogokat. Ezen tul gróf Kálnoky sem akar menni. Rendszerváltozást ő sem akarhat. Semmiesetre sem felelne meg a mérvadó körök óhajának, ha Wekerle helyére egy erős parlamenti kormány lépne. Mert nem Wekerle személye nem tetszett Bécsben, hanem a rendszer, a mely a monarchikus hatalom gyöngitésére irányult. Ezért nem akarták eddig, hogy a fuzió az Apponyi és Szapáry frakczióval létrejöjjön. Nem akartak a régi helyett uj igát a nyakukba venni. Ez a megoldás a parlamenti párturalom fennmaradására előnyös lett volna; ezért nem helyeselték vagy mozditották elő a közeledést a pártvezérek közt. Hanem a kérdés az, hogy a magyar képviselőháznak fog-e tetszeni egy gyenge

Férfi városi bundák és téli kabátok legdusabb választékban, olcsó árak mellett beszerezhetők DEUTSCH F. KÁROLY férfi-szabónál Andrássy-ut 1. BUDAPEST Andrássy-ut 1.

kormány — minő pl. a báró Bánffy-é lesz? Kérdés, hogy nem fognak-e a frakcziók végre mégis egyesülni, hogy megakadályozzák azt, hogy a parlamentárizmus lejárja magát. Mert ez volna a természetes következménye annak, ha a rövid életü miniszteriumok gyorsan váltanák fel egymást s kihalna a magyar faj hegemoniájának állandóságában való hit.

A *Frankfurter Zeitung* egy Budapestről keltezett czikkében a következőket irja: Nemcsak a tőzsdén kivül álló körökben vannak optimisták, a kik azt hiszik, hogy személyváltozás ugyan nem lesz, de rendszerváltozás igen. Ezeknek véleménye szerint *Szilágyinak* meg kell buknia, és vele a szabadelvü princzipiumnak, a polgári házasság, a liberális törvényjavaslatok hátralevő része, a szabadelvü párt és Wekerle azonban továbbra is megmaradna. Ezek az emberek mosolyognak, ha valaki azt mondja nekik, hogy az erkölcsi lehetetlenség. A politikusok számára legfőbb a hatalom, legalább azok számára, a kik engedményezettek, a kik közigazgatási tanácsosok vagy stréberek, a kik azonban jogtalanul nevezik magukat liberálisoknak. Csak Szilágyit kellene ártalmatlanná tenni, mindjárt megláthatnók, hogyan áll a többieknek a liberálizmusa. A miniszterium Szilágyival olyan, mint a bolognai üvegcsepp, a melyet kalapácscsal sem lehet széttörni addig, mig meg van a hajszálvékony hegye. De ha az ember a csucsát letöri, mindjárt porrá omlik az egész. Szilágyi ez a vékony csucs a miniszteriumon. Wekerle puha és a liberális pártnak nincs ellentálló képessége. Akkor sem csapnák át hirtelen más utra, de lassankint. A mit Bécsben akarnak, az nem egy nyilt reakczionárius kabinet, hanem egy olyan kabinet, a mely liberális frázisokat mond, de a mellett a cselekedeteiben reakczionárius. Ha aztán a közvélemény el van altatva, akkor jöhet aztán a merészebb és nyiltabb fellépés.

Budapest, decz. 26.

Szentesitett törvények. A király, mint értesülünk, az 1895. évi két havi indemnitásról, kereskedelmi viszonyainknak Spanyolországgal való rendezéséről, az 1889: XLV. törvényczikk kiegészitéséről, a magyar gőzhajózási társaságról, valamint a régibb szőlődézsmaváltsági tartozások törlesztésére adott ujabb kedvezményekről szóló törvényjavaslatokat már szentesitette s e törvények a törvénytárnak holnapután megjelenő számában fognak kihirdettetni. Az uj hajózási társaság január hó folyamán fog megalakulni.

A főrendiház deczember 28-án, pénteken délután 1 órakor ülést tart. Napirend: Miniszteri előterjesztés.

Az országgyülési szabadelvü párt deczember 27-én csütörtökön este fél 8 órakor értekezletet tart.

UJDONSÁGOK.

— decz. 26.

— *Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése deczember 31-én lejár, hogy azt mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.*

Előfizetési árak:

Egész évre	20 frt	— kr.
Negyedévre	5 »	— »
Egy hóra	1 »	80 »

A Divat-Szalonnal együtt negyedévre 1 frttal több fizetendő.

— *„A vámosi háboru.“* Ez a czime *Vértesi Arnold* legujabb regényének, melyről már emlitést tettünk. Január elsei számunkban kezdjük közölni s párja lesz *«Az ugaroskarádi közbirtokosságnak»*, mely ez év január és február havában jelent meg és olvasóink érdeklődését annyira felkeltette. Mig ebben a kiváló regényiró a magyar falusi gentryvilágot festette, legujabb művében a mai modern kisvárosi életet mutatja be humorosan, apró gyarlóságaival, ferdeségeivel, kicsinyességeivel és nagyzási vágyával. Szó van benne a kisvárosi örökös ünnepélyekről, de a becsületes kulturális törekvésekről és erényekről is. Életteljes alakok mozognak előttünk egy érdekfeszitő mese keretében, melynek az előadás finomsága s a nyelv választékossága fokozza élvezetességét. Forditott regényünk *„A becsület harcza“*, melyet szintén az uj évvel kezdünk meg, egy megdöbbentően tragikus történet keretében azzal a thémával foglalkozik, hogy egy ifju embert a viszonyok hatalma, továbbá saját kiváló egyénisége és jeles tulajdonai korát és érettségi fokát meghaladó viszonyok közé döntő tényezőül emelnek fel; ott azonban a kiforratlan ifjui elme és fogyatékos világismeret tévedései minden kiváló tulajdonok ellenére is a legvégzetesebb tragikus fejlemények okozóivá lesznek. A regény meséje a figyelmet és érdeklődést szokatlan mértékben lekötő bonyodalmak, csodálatosan érdekes helyzetek és fordulatok közt folyik mindvégig s megindító befejezésével erős és maradandó hatást tesz az olvasóra.

— *Személyi hirek.* *Kállay* Benjamin közös pénzügyminisztert — mint lapunknak táviratozzák — a király ma délután 1 órakor magánkihallgatáson fogadta. A kihallgatás egy óránál tovább tartott. — *Ferencz Ferdinánd* főherczeg holnap ünnepli meg 26-ik születésnapját. — Gróf *Mussin Puskin*, a czár külön követe tegnapelőtt Bécsből Konstantinápolyba utazott. — *Vasziljevics* pétervári szerb követ tegnapelőtt Bécsből elutazott Belgrádba.

— *László főherczeg életveszélyben.* Kis-Jenőn, mint már megirtuk, *József Agost* és *László* főherczegek a napokban nagy vadászatokat tartottak az uradalmi erdőségekben. A vadászat utolsó napján vaddisznókra rendeztek hajtóvadászatot. László főherczeg mellé kisérőül két, kitünő vadász hirében álló intéző volt rendelve. Alig hogy a hajtás megkezdődött, egész falka fölvert vaddisznó tartott a főherczeg felé. A főherczeg egyik kisérője, aki kissé távolabb állott, öreg sörétre töltött puskájából a falka közé lőtt, de oly szerencsétlenül, hogy a sörétszemek László főherczeg füle mellett süvitettek el és sulyosan megsebesitették a másik intézőt, a ki szorosan a főherczeg mellett állt. A vadászat természetesen azonnal abbamaradt, s a főherczegek pár nap mulva elutaztak Kis-Jenőről.

— *A király karácsonya.* A *király* tudvalevőleg Wels-Lichteneggben töltötte a karácsonyi ünnepeket *Ferencz Szalvator* főherczeg családjánál. A főherczeg nejét, *Mária Valéria* főherczegasszonyt annál kellemesebben érintette a király megérkezése, mert a király eredeti programmja szerint Münchenbe akart utazni, de értesülvén arról, hogy a főherczegné nagyon szeretné, ha náluk töltené a szent estét, megváltoztatta a tervét és egyenesen Wels-Lichteneggbe utazott. A mikor a főherczegnő tudomására jutott, hogy a király nem utazik Münchenbe, hanem hozzájuk érkezik, maga fogott hozzá a karácsonyfa diszitéséhez s gondoskodott arról, hogy mindenkit egy-egy alkalmas ajándékkal lepjen meg. Az ünnepi estének főpontját természetesen a király üdvözlése képezte a három kis unokája részéről. Mikor a főherczegnő meggyujtotta a karácsonyfa gyertyáit s a király belépett a szalonba, előállottak az unokák: *Erzsébet* főherczegnő, továbbá *Ferencz Károly* és *Hubert* főherczegek. A kis főherczegnő elmondotta az alkalmi üdvözlő verset, mire a király örömtől sugárzó arczczal egyenként megölelte unokáit, akik aztán siettek birtokukba venni a rájuk váró százféle ajándékot. A *király* tegnap délután gróf *Paar* főhadsegéd kiséretében Welsből visszautazott Bécsbe, a hova este kilencz órakor érkezett meg. Ma reggel a király a Hofburg templomában csendes misét hallgatott, délután pedig gróf Hülsen alezredesnek, a bécsi német nagykövetség uj katonai attaséjának esküjét fogadta. A gróf később magánkihallgatáson volt a királynál. Holnap reggel a király Budapestre érkezik. Hogy meddig fog a király itt időzni, azt még egyelőre nem tudjuk, de valószinü, hogy a király ujévig Budapesten marad s csak akkor tér vissza Bécsbe.

— **Ottó főherczeg karácsonya a tengeren.** *Mária Jozefa* főherczegnő, *Ottó* főherczeg neje gondoskodott arról, hogy karácsony estéjén férje számára, aki akkor egy yacht gőzösün Alexandriát elhagyta, abban a pillanatban, amikor a nyilt tengerre ér, egy általa küldött karácsonyfa, amelynek ajándékait ő és fia, Károly főherczeg küldötték, felállittassék. — A főherczegnő ajándéka férjét rendkivül kellemesen érintette, aki azonnal táviratilag köszönte meg nejének a leleményes uton szerzett meglepetést.

— *Az álhuszárhadnagy ügye.* *Simay* Gyuláról, a ki — mint már megirtuk — nehány nap előtt azt az ismeretes csalást követte el *Gyöngyi* Ilona bécsi énekesnő kárára, kideritették, hogy tulajdonképen közönséges szélhámos és tolvaj, a ki már régóta üzi ezt a galád mesterséget s özvegy anyját rövid idő alatt a legszánandóbb nyomoruságba döntötte. Simay könnyelmü életmódja következtében anyjának tekintélyes vagyonát mind elpazarolta s miután a szegény asszony nem tudott több pénzt adni a fiának, ez letért a becsület ösvényéről és szélhámosságra adta magát. Letartóztatása alkalmával méltatlankodva pattant fel, hogy őt ilyen tréfa miatt zaklatni merik, holott Budapesten ezrei vannak s bármely perczben kész az énekesnőt kártalanitani. Természetes, hogy mindez puszta hazugság volt. Mert Simay már Budapesten is lopott, csalt és legutolsó ténykedése az volt, hogy száz forintot elsikkasztott s azután megszökött. Simay Bécsben nemcsak az énekesnőt károsította meg, hanem több nagykereskedő czéget is lépre vitt. Azelőtt, mig a báró Radvánszky álnév alatt elkövetett turpisságra rájöttek, herczeg Odescalchi Géza név alatt szerepelt. Azt állitotta, hogy a Hofburgba szállott meg, a hova többféle árut küldetett az emlitett álczim alatt. Többször dicsekedett azokkal a táviratokkal, melyekben az anyja ennyi meg annyi pénz elküldéséről értesiti, de természetes, hogy a táviratok nem a Simay anyjától eredtek, hanem *azokat Simay itt Budapesten* adta föl magának.

— **Czimadományozás.** A király — a hivatalos lap mai száma szerint — *Péchy* Imre magyar királyi államnyomdai igazgatónak a miniszteri tanácsosi czimet és jelleget dijmentesen adományozta.

— *Tragikus szünidei utazás.* Végzetes szerencsétlenség érte e hó 22-én éjjel *Csima* Gyulát, a kassai kántortanitó képezde 17 éves növendékét. Az ifju — mint levelezőnk irja — a szolnoki állomáson felült a gyorsvonatra, ámbár ez nem áll meg Török-Szt.-Miklóson, a hol atyjánál, Csima Gyula róm. kath. kántornál akarta vakáczióját tölteni. Mikor a vonat Török-Szt.-Miklósra érkezett s a tapasztalatlan tanuló látta, hogy nem áll meg az állomáson, a földre dobta bőröndjét s maga is leugrott, de oly szerencsétlenül, hogy agyrázkódás következtében tegnap reggel meghalt. Különös, hogy a szolnoki vasuti pénztár Török-Szt.-Miklósig adott jegyet Csimának, noha a legközelebbi megállóhely csak Kisujszállás s hogy a vasuti kalauz nem is lyukasztotta át az utazó jegyét s nem figyelmeztette, hogy a vonat nem áll meg Török-Sz.-Miklóson.

— **Dreyfusék karácsonya.** Hat óra negyven perczkor mondták ki az itéletet Dreyfus kapitány pörében, de a felesége, aki nem tudott a haditörvényszék határozatáról semmit, még három negyed órával később is azt várta, hogy férje kiszabadul s hazatér. Dreyfus egész családja Hadamard asszonynál, a kapitány anyósánál gyült egybe, hol ezen a napon, annyi idő óta, először teritették meg fényesebben a nagy családi asztalt. Naiv hitükben, hogy a kapitányt fölmentik, odáig mentek, hogy számára is tettek teritéket az asztalra, azt remélyelve, hogy a fogoly már aznap velök ebédelhet. A továbbiakra nézve azt tervezték, hogy Dreyfus kapitány és felesége egy darab időre elutaznak Párisból, amig az ügy némileg feledésbe nem megy és a csomagok már készen is állottak. Várakozás közben egyszerre nyilik az ajtó, valaki meghozza a hirt a tárgyalás lefolyásáról. Az előszobából suttogás, majd halk zokogás hallatszik: az egyik cseléd sir. Dreyfus felesége és anyósa kisietnek, hogy megtudják mi történt, de az eléjök táruló látvány fölöslegessé tesz minden kérdezősködést. Megértik a szomoru valóságot és a vendégeket fölkérik, hagyják őket magukra. A jelenlevők lassan eltávoznak és a két nő magára marad, zsákmányául a legmélyebb kétségbeesésnek.

— **Jubiláló müegyetemi tanárok.** December 22-én volt a huszonötödik évfordulója annak, hogy a király *Fölser* István és *Kherndl* Antalt kinevezte a müegyetem nyilvános rendes tanáraivá. Ez alkalomból a müegyetemi ifjuság szép ovácziókban részesitette a jubiláló tanárokat. A müegyetem legnagyobb és ez alkalommal szorongásig megtelt tantermében a rektor és az egész tanári kar jelenlétében *Gyömörey* György, a müegyetemi kör elnöke, üdvözölte a jubilánsokat lendületes beszéddel és átadták nekik az összes hallgatók névaláirását tartalmazó albumot. A jubilánsok mélyen meghatva válaszoltak, mire az ünnepély az ifjuság lelkes éljenzése közben véget ért.

— **A soproni árvák öröme.** Érdekes meglepetésben részesültek a karácsonyi ünnepek alkalmából a soproni katholikus árvák. *Ottó* főherczeg kis fia, *Károly Ferencz József* főherczeg, mielőtt nagyszüleihez utazott volna Bécsbe, összes játékszereit a soproni katholikus árvagyermekeknek ajándékozta, a kis főherczeg anyja pedig tekintélyes pénzösszeget osztott ki az árvák között.

— **Jubileum.** Tegnapelőtt volt a *Kohn és Fried*-féle kocsikanőcs- és vegyészeti áru gyár fennállásának tizedik évfordulója; ez alkalommal a czég Ujpesten és Monfalconeban levő telepeinek tisztviselői kara az itteni gyárépület irodahelyiségeiben *Kohn* Miklós urnak, a czég főnökének, ki a hazai ipar fejlesztése körül ily rövid idő alatt már kiváló érdemeket szerzett, ünnepi beszéd kiséretében diszalbumot nyujtott át. Az ünnepélyt este bankett követte.

— *Hamis pénzverők a Mezőségen.* A kolozsmegyei Mező-Szopor községbe nemrég egy rejtélyes idegen állitott be. Több házhoz bekopogtatott szállásért, de, bár előkelően volt öltözve, nem fogadták be. Végre is egy faluvégi házban huzódott meg egy szegény ember házában, a kinek nagy és fényes jövendőt igért. Majd azt beszélte, hogy anyai ágon távoli rokona a házbelieknek, a neve gróf *Simay* Dénes, eddig Budapesten lakott és a miniszteriumban a számvevőségnél volt hivatala. A fővárosi drága életmód tönkrejuttatta, ott hagyta hát a hivatalt s a vidéken akar megélni szabómesterségből. Biztositotta egyébiránt a házbelieket, hogy «tud ő egyéb mesterséget is» és ezzel gazdaggá fogja tenni az egész családot. A szállásadó *Szabó* Pál kovácsmester és *Nazareczki* László napszámostársaival ezután gyakran elutazott a faluból s napokig sem tért vissza. Ez csak akkor tünt fel a jámbor falubelieknek, a mikor már *Budai* János tordai csendőrőrmester is értesült arról, hogy a megyében hamis ezüstforintosok keringenek. *Weinberger* keresztesi korcsmájában azután le is foglalt egy csomó hamis tallért. Ezekre nézve a korcsmáros előadta, hogy két idegen vett rajtok pálinkát. A személyleirás után Budai a tettesekben Nazareczkire és Szabóra ismert. Nazareczki és Szabó a csendőr felszólitására készek voltak elvezetni Szoporba gróf Simayhoz, annak bebizonyitása végett, hogy a tallérokat tőle kapták. Mező-Szoporra érve a csendőrőrmester belépett a házba e szavakkal: — Simay Dénes gróf urat keresem. — A szegényes lakás egyik sarkából előlépett a rejtélyes idegen. — Rendelkezésére állok! — Az őrmestert meglepte, hogy a gróf nem igen adja jelét meglepetésének. Megkérdezte tőle, nem visel-e más nevet is? A gróf erre elmondta, hogy *Fogarasi Nagy* Dánielnek is nevezik az édes anyjáról, a ki a Fogarasi Nagy familiából való. Mikor a hamis tallérokra került a sor, nyomban beismerte tettét. Páthoszszal beszélt, hogy tönkrejutott, másképen megélni nem tud, lopni nem akar és a pénzhamisitást nem tekinti bünnek akkor, a mikor «a többi nagy urak» is csalnak, sikkasztanak. Az őrmester a grófot a törvény nevében fogolynak jelentette ki, s hozzáfogott a házmotozáshoz, a melynek folyamán megtalálta a pénzhamisitó készülék egy részét a tüzhely alatt, más részét a szemétdombon. A pénzhamisitó masina igen egyszerü dolog. A hamisitó két összeillő paladarabba véste a korona köriratait s dombormüvét azután egy lyukon beleöntötte a megolvasztott alpakka-anyagot, a melyet egy tordai kereskedőtől 25 drb kanál formájában 3 frt 33 krajczárért vásárolt. Találtak továbbá hatvan darab hamis tallért, néhány még föl nem olvasztott kanalat s végül különféle tárgyakat: korbácsot, patkószeget, suvikszot. Három napot és három éjszakát vett igénybe a csendőrség eljárása, melynek során a fönnebbiek kiderültek. Az őrmester ekkor valamennyit őrizet alá helyezte, hogy a gróf multjára nézve közelebbi adatokat szerezhessen. Ez adatok szerint a banda feje egy izben négy esztendeig ült fogságban pénzhamisitásért, másodizben megvesztegetés büntette miatt itélték el. Legutóbb ugyancsak pénzhamisitás miatt vonták kérdőre, ez az ügye azonban felebbezés alatt van. Apró, zömök, barna férfi, haja, bajusza zilált, erősen villogó kis fekete szemei nyugtalanul mozognak, a mikor beszél. Beszéde nagyon intelligens emberre vall. Azt mondja, hogy apja gróf *Lázár* Dénes mosoni (marostordamegyei) nagybirtokos volt, de törvénytelen házasságból származott s a háztól elkergették. Huzamosabb ideig lakott Marosvásárhelyen, a hol általában a «kicsi grófnak» hivták. Megmutatta a karját, a melyen tátovirozva a gróf Lázár név, különféle czimerek csoportja s egy kilenczágu korona látható.

— **Elfogott rablófőnök.** Országszerte körözött veszedelmes rablót fogott el tegnap a sátoralja-ujhelyi csendőrség. Megirtuk annak idején, hogy a mult hó elején *Engel* József szerencsi szesznagykereskedő házába nehány rabló tört be. E betörés tetteseinek a vezetőjét a csendőrség most *Bekefi* Miklós személyében elfogta. Az elfogott betörő egy veszedelmes bakonyi bandának volt a vezére s az ujabb időben is számos betöréses rablás miatt országszerte köröztették. Bekefit átadták a törvényszéknek.

— *A hollandiai viharok.* Egyelőre még mindig kiszámithatatlan az a kár, a melyet a mult heti viharok egész Hollandiában okoztak. A Schveningenben horgonyozó 135 hajóból — mint Amsterdamból táviratozzák — 25 teljesen használhatatlanná vált, 50 pedig nagyon megrongálódott. A kár 200.000 frtra rug. Az Angolországba vezető távirati kábelről, melyet rendesen két méternyi homok fed, Landvoort mellett teljesen felfutta a szél a homokréteget. Bielle környékén rendkivül sok házi állat fult a vizbe. Harken szigetet a Zuyder teljesen elöntötte. Az Yssel mentén lévő vasuti töltést Haastrecht mellett elsodorta a viz, minek következtében egy mozdony a gépészszel és fütővel a folyóba zuhant. Mindketten sulyos égési sebeket szenvedtek. Az Egmond mellett zátonyra jutott «Princessin Caroline» német bárka legénysége közül tizen a vizbe fultak.

— **Karácsonyfa-ünnepélyek.** A «szamaritánus egylet» kiküldöttei *Szapáry* Gyula grófnő vezetése alatt az ünnep tartama alatt meglátogatták a *Szent-János-kórházat* is s ugy az anyakórház, mint a megfigyelő osztály és az óbudai fiókkórház betegeit gazdagon megajándékozták édességekkel, szivarokkal és apró ajándékokkal, a melyeket *Szapáry* Gyula grófné vigasztaló szavak kiséretében adott át a betegeknek. — A *megfigyelő osztályon* a székesfőváros törvényhatósága még külön fényes karácsonyfát is állitott föl. Az egybegyült férfi- és nőbetegeknek dr. *Laufenauer* Károly egyetemi tanár mondott megható beszédet, biztatva őket azzal, hogy nemsokára ismét elfoglalhatják helyeiket a társadalomban. Utána egy férfi- és női beteg mondott nehány szóval köszönetet. Egy ismeretlen jóltevő, ki már évek óta küld karácsony alkalmával kisebb-nagyobb összegeket a kórház betegeinek, az idén ötven koronát küldött a legszegényebb sorsu betegek között való kiosztásra. Dr. *Ludvigh* Endre igazgató ma osztotta szét az összeget a betegek közt. — Kopcsányban, a Morva mellett, tegnap sikerült karácsonyfa-ünnepélyt rendeztek a községi menedékházban. A nagyobbára tiszta tót ajku gyermekek ebből az alkalomból magyar énekeket és szavalatokat adtak elő. A növendékeket a menház egyenkint megajándékozta.

— **Kitüntetett csendőrök.** A hivatalos lap legujabb száma szerint a király ezüst vitézségi éremmel tüntette ki azokat a csendőröket, a kik az ez évi április hó 22-én Hódmezővásárhelyen kitört néplázongás alkalmával kötelességérzetöknek és vitézségöknek kiváló jeleit adták. A kitüntetett csendőrök közül *Hubert* Gyula őrsvezető, czimzetes őrmester az I-ső osztályu ezüst vitézségi érmet, *Jeszenszky* András és *Biró* Miklós csendőrök pedig a II-ik osztályu ezüst vitézségi érmet kapták.

— **Aranymise.** Szép ünnepely volt e hó 18-ikán — mint nekünk irják — Nyirlugoson. *Faliznyó* Ambrus görög katholikus espereslelkész és szentszéki tanácsos tartotta meg 50 éves lelkészi jubileumát nagyszámu tisztelője körében. Az aranymise után, melyet az ünnepelt fényes segédlettel végzett, *Fekete* István főesperes tolmácsolta a papság tiszteletét és elösmerését Faliznyó érdemei iránt. Majd a község 12 tagu küldöttsége élén *Tatos* Lajos jegyző üdvözölte a lelkészt, a kivel jegyzőkönyvi kivonatban tudatták hódolatukat. A diszebéden felolvasták a sok üdvözlő iratot, többek közt *Firczák* Gyula munkácsi g. k. püspökét.

— **A váczi rablógyilkossági kisérlet.** A Váczon elkövetett rablógyilkossági kisérletről, a melyről már megemlékeztünk, ujabban a következő részleteket irják nekünk. A merényletet a fővárosból kirándult betörők követték el, a kik már a mult héten is ott jártak a korcsmában, valószinüleg azért, hogy a helyi viszonyokkal megismerkedjenek. A vizsgálatot meglehetős hanyagul kezdte meg a váczi rendőrség. Megvárták, mig a sebesült *Grosz* Mór maga ment el a rendőrkapitányhoz, hogy az ellene elkövetett merényletről jegyzőkönyvet vetessen föl. Ilyen eljárás mellett természetesen csak a véletlennek tulajdonitható, hogy a tetteseknek nyomára jöttek. Groszt az ujpesti kapitányság tegnap táviratilag hivta magához, hogy egy elfogott gyanus csavargóval szembesitse. Az elfogott ember Grosz állitása szerint nem volt a merénylők közt, de *Kolozsváry* kapitány mégis módját ejtette a tettesek kipuhatolásának. Nehány fényképet mutatott Grosznak s e fényképek közt a korcsmáros csakhamar fölismerte megtámadóit. Kolozsváry kapitány azonnal intézkedett a betörők elfogatása iránt. A váczi rendőrség ezalatt, hogy «mégis» tegyen valamit, szintén elfogott egy *Fischer* nevü budapesti lóalkuszt, a kire azért gyanakodtak, mert kalap nélkül rohant ki a korcsmából, hogy az akkor induló vonatra fölszállhasson. A gyanunak az volt az alapja, hogy a tettesek egyike a korcsmában feledte a kalapját. Természetes, hogy az ártatlan embert, a ki különben rokona is Grosznak, azonnal szabadon bocsátották.

— **A német művészek és a német császár.** A német császár nincs megelégedve a német müvészekkel, a német müvészek pedig neheztelnek a német császárra. A császár nincs megelégedve az uj parlamenti palotával sem és kitörülte Wallotot az arany éremre pályázók sorából, a melyet pedig a képzőmüvészeti kiállitás elnöksége állit össze; a német müvészek pedig maró szatirával parodizálják, a hol csak tehetik, a császár kedvencz müvésznőjét: Parlaghy Vilmát. Nemrég egy társas vacsorát rendeztek, a melyen kenyérből és vajból felépitették a parlamenti palotát ugy, a mint a császárnak tetszett volna, lovon ülő szobaleánynyal a tetején, mig a ló zablyáját egy livrés inas tartja. Volt az asztalon egy automata zenélő gép is, a mely, valahányszor egy pénzdarabot dobtak belé, eljátszott egy «Gesang an Ihr» (a «Sang an Aegir» paródiája) czimü darabot, a melyben az «Ihr» Parlaghy Vilma asszonyra vonatkozott. Parlaghyt gunyolta az a szobormü is, a mely a lakoma alatt az ajtónál volt elhelyezve és azt ábrázolta, hogy egy nőalak törekedik elérni az aranyérmet, de hiába.

— **Az elüldözött lány boszuja.** Már negyvenkét éves volt *Krenn* Leopoldina, a mikor elfogadta egy alig huszonnégy éves fiatalember udvarlását s nőül ment hozzá. Azóta legyőzhetlen ellenszenve támadt tizenkilencz éves lánya iránt, a kit addig keseritett, mig kiüldözte a házból. A szegény lány nagyon szivére vette az anyja bánásmódját és több izben kérve kérte, hogy ne éreztesse vele azt, hogy mostoha apa van a háznál. Az asszony azonban továbbra is megnehezitette a lánya otthonmaradását és néhány nap előtt a legdurvább szavakkal kiutasitotta. A lány erre boszut forralt. Egyenesen elment a rendőrségre és lopás miatt feljelentette az anyját. A mikor Krenn Leopoldinát kihallgatták, akkor jött napfényre, hogy évek előtt meglopta egy albérlőjét, a ki huszonkilencz-ezer forintot rejtett el egy dobozban. Az albérlő két év előtt elhunyt, és midőn a végrendeletben jelzett 29 ezer forintot kereste a biróság, csak huszezeret talált a dobozban. Az asszony töredelmesen bevallotta a lopást. A szivtelen anya most a mézes hetek helyett a börtönben tölti napjait. De valószinü, hogy bünpalástolás terhe miatt a leányt is felelősségre vonják.

A honvédség karácsonya. A király deczember hó 20-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a m. k. honvédség tartalékában 1895. január hó 1-ei ranggal *hadnagyokká* nevezte ki:

I. A gyalogságnál a következő hadapród-tiszthelyetteseket: Czuppon Kálmán, Domnanich Jeromos, Pizsa István; továbbá a következő altiszteket, valamint volt egyévi önkénteseket: Pintér Ferencz, Saáry Pál, Berky Ferencz, dr. Lalosevits Iván, Korányi György, Szekeres Dezső, Gabányi János, Gégus Dániel, Csoma Gyula, dr. Mottel Lajos, Kasza Pál, Quaiser Nándor, Bayer Gyula, Nagy László, Eszenyi Sándor, Péry Gyula, dr. Frid Zsigmond, Török Béla, Czitó Győző, Sándor Lajos, Marssó László, Daday József, Majoros Károly, Peterdy Károly, Bartha Elemer, Tárnok Elemér, Zsivojnovits János, Skalák Béla, Pridafka József, Theil Frigyes, Liebl Ede, Rédl Gusztáv, Halász Elemér, Intzédy Sámuel, Burdács Rezső, Kovácshegyi Kálmán, Csépes Béla, Iszapi Gyula, Révay Kornél, Rónai Illés, Simák Lajos, Engel Ármin, Jelinek Henrik, Koller Ottó, Szabó Árpád, Szántó Antal, Rácz Gyula, Mirth László, Szép Sándor, Forray Valér, Burány Ernő, Incze Ferencz, Balló István, Tarpay Miklós, Somogyi Gyula, Sebe István, Volák Gyula, Vallenstein Gyula, Glázner Mór, Schier Ferencz, Ferkovics Károly, Kónya József, Gallus Ferencz, Holló István, Mihályi István, Hochreiter Alfréd, Sztankay Kálmán, Kóródy Lajos, Krammer Arnold, Lukács Jenő, Kraxner Antal, Grobschán Mihály, báró Schleinitz Ottó, Polics Károly, Haty Jenő, Fischhof Zsigmond, Klein Nándor, Nagy Béla, Prescure János, Tóth András, Elsner Frigyes, Svoboda Bógdán, Merza Gergely, Wertheimer Lajos, Slám János, Sternberger Salamon, Rothstock Alajos, Vass Károly, Papp Imre, Bachó József, Szigethy Elemér, Nagy Albert, Wilner Ferencz, Drucker Arnold, Fürst Márk, Reich Aladár, Gera Károly, Kósch József, Papp Aurél, Korányi János, Engelmann Gyula, Halász Ferencz, Nyiry Lajos, Suly Antal, Seidel György, Kovács Ödön, Kelemen Gyula, Szabó Imre, Pincherle Győző, Gerechtshamer Zvojnimir, Király József, Szmrecsányi László, Sennovitz Jenő, Márton Miksa, Szentpétery József, Hantó István, Nagy József, Komjáthy István, Bán Gyula, Száva Nándor, Hoffmann Frigyes, Szathmáry Pál, Demeter Lajos, Bukovinszky Károly, Bajusz József, Jakab Béla, Vizer Dezső, Fleischer Hugó, Vetzlberg József, Kanyó Géza, Frank Ernő, Hódy József, Bitea Livius, Kalcher Árpád, Schwartz Lipót, Künzl Ernő, Küchler Ferencz, Jakó Sándor, Jankovics György, Schrancz Lajos, Lévai Salamon, Trőszter Béla, Duschel Károly, Gudra Gyula, Tóth Kálmán, Janik Béla, Szendeffy Károly, Edelmann Mór, Tanczik Lajos, Bernauer Károly, Molitorisz Vilmos, Matokarnovics György, II. Kovács Lajos, Szabó Emil, Auer Imre, Czametzer Károly, Kontor Pál, Kern Zsigmond, Kolbay Ferencz, Pálffy Dezső, Verebélyi Andor, Gáll István, Petrányi János, Schuhmayer Béla, Zellinger Rezső, Móricz Pál, Heller Ferencz, Toldy Zoltán, Jókuthy Dénes, Dobozy Ambrus.

II. A lovasságnál a következő egyévi önkénteseket: Szabó Nándor, Viczián Ede, Kóczán László, Uy Károly, Stern Bernát, Kende Bertalan, dr. Pálffy Richárd, Nadányi Pál, Szakonyi István, Medgyánszky Lázár, báró Pongrácz Anzelm, Szabó Aladár, Vojnich Béla, Stachó József, Koharich Ferencz, Szlávy József, Stammer Béla, Szilágyi Károly, Gotschlig Emil.

Tartalékos hadapród-tiszthelyettesekké a következő honvéd altisztek, valamint volt egyévi önkéntesek neveztettek ki: *A gyalogságnál*: Mártha Sándor, Krausz Ferencz, Kőrös Emil, Kádár Árpád, Bodonyi Károly, Kőszegi Sándor, Polacsek Ferencz, Matisz Károly, Varga Lajos, Szücs József, Kutassy Vilmos, Dolfi Gyula, Gebé László, Magda László, Bácskay József, Vuits Mihály, Gubes Vilmos, Ölbey Béla, Forgó Antal, Nikolaevics Gyula, Váradi János, Sauersitz Pál.

Rövid hirek. *Tatán* Balkay csendőrfőhadnagy fegyvere vadászat közben oly szerencsétlenül sült el, hogy a golyó a főhadnagy társaságában levő Pohl Károly erdészt találta, a ki a kapott sebébe két napi szenvedés után belehalt. — *Cs.-Tomajiban* Szita János földmivest, a ki napok óta eltünt, a csóka-kői hegytetőn halva találták. A vizsgálat során kiderült, hogy Szita önmaga vetett véget életének. — *Székesfehérvárott* Petrás József czipészsegéd szerelmi bánatában a vonat elé dobta magát. — *Bogdányban* — mint nekünk irják — Nagy Cs. Pál eszelős ember agyonlőtte magát. — *Nyiregyházán* Lentvorszki András napszámos harmadfél éves fia a napokban egy csupor forró vizet döntött magára s oly sulyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány napi szenvedés után meghalt. — *Kurticson* Kis István mezőcsőszt tegnap éjjel alvás közben a felesége meggyilkolta. A gyilkos asszony, a kit letartóztattak, beismerte bünét.

— **Karácsonyi munkásgyülés.** Karácsony ünnepének második napján, szerdán délelőtt *a budapesti bádogos, légszesz- és vizvezetéki felszerelő munkások* gyülést tartottak az akáczfa-utczai Baranyi-féle vendéglőben. A gyülésen *Fleischmann* Sándor elnökölt, a rendőrséget pedig *Tóth* Lajos fogalmazó képviselte. Eleinte azon vitatkoztak, hogy megtartsák-e a gyülést, mert kevesen voltak, végre is a jelenvoltak többsége a gyülés mellett volt, mire *Kasz* Imre az aug. 12-én kiküldött 21-es szervező bizottság nevében jelentést tett a bizottság müködéséről. Elmondotta, hogy a bizottság érintkezésbe akart bocsátkozni az ipartestülettel, de az nem fogadta őket. Miután ecsetelte az e szakhoz tartozó munkások sanyaru helyzetét s bizonyitgatta, hogy a munkások csak saját maguk segithetnek helyzetükön, összetartásra hivta föl munkástársait s egyszersmind fölszólitotta őket, hogy a 21-es szervező bizottságot minden erejükből támogassák és juttassák annak határozatait érvényre. Utána *Stedri* Mór németül számolt be a bizottság müködéséről s ezzel, egy-két rövid felszólalás után a gyülés véget ért.

— **Sikkasztó postaszolga.** *Sofró* Ferencz 44 éves posta- és távirószolga, a ki a Grácz—Budapesti mozgópostán szolgált, tegnap 21 darab közönséges levelet akart elsikkasztani, hogy azokat fölbontsa s az esetleg bennök levő pénzt zsebre dugja. A manipuláczión azonban rajta vesztett, mert épen mikor bontogatni akarta, tetten érték. Kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy már régebben üzi manipuláczióit s vagy 25—30 levelet fölbontott, a melyekben azonban mindössze négy forintot talált. A hütlen szolgát a postaigazgatóság megkeresésére a rendőrség letartóztatta.

— *A hires Peine féle zongorák* egyesegyedül *Keresztély (Klinger) Sándor* zongoratermeiben kaphatók Budapesten váczi-körut 21. (Ipar-udvar.) Ugyanott Ehrbar, Bösendorfer, Streicher és többi hirneves gyártmányok, valamint külföldi pianinók.

— **Felhivjuk** a t. olvasóközönség figyelmét a *Blum és társa* czimü hirdetésre.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A Nemzeti Szalon** legutóbbi választmányi ülésén 125 uj tagot vettek fel, köztük a közélet és a főrangu világ több kitünőségét, mint pl. gróf *Széchenyi* Imre, volt berlini nagykövetet, gróf *Keglevich* István, főrendiházi tagot, *Berzeviczy* Albert, volt államtitkárt stb.; gróf *Zichy* Nep. János és a mübarátok köre alapitó tagul léptek be. Az egyesület tagjainak száma ez idő szerint közel 800. A müvásárlás mindjobban élénkül. Ujabban gróf *Keglevich* István, *Herman* Ottó, *Viola* Imre városi tanácsnok, *Lukács* László államtitkár, *Neild* Frigyes londoni birtokos stb. vásároltak képeket. A jelenlegi tárlatból összesen 25 kép kelt el.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyarországi tanitók országos bizottsága** ma délután nagygyülést tartot, melyen az ország minden vidékéről szép számmal jelentek meg a tagok. *Solymossy* József elnök a programmban kitüzött pontokat egyenként letárgyaltatta. Kiemeljük ezek közül a következőket: A tanitói nyugdijsérelmek ügyében terjedelmes kérvényt intéznek a közoktatási miniszteriumhoz. A kérvény az országos bizottság igazgató tanácsának javaslata alapján a vidékről nagyszámmal beérkezett panaszok figyelembevételével készült. Elfogadták az ismétlő oktatás országos szervezése, az állami tanitók fizetésének rendezése érdekében készült kérvényeket, melyeket kinyomatnak, s azután a közoktatási miniszterhez felterjesztenek. Hasonlóképen elfogadták a tanitóságnak az ut-adó alól való felmentése ügyében készült kérvényét. Ez a sok panaszra alkalmat adó ügy abban áll, hogy a törvény felmentette az utadó fizetése alól az állami tanitókat különbség nélkül, továbbá a törvényhatósági joggal biró községek tanitóit is. Azon községekben azonban, melyek a megyei törvényhatóság alá tartoznak, a községekre pótadóként kivetett utadót az illető közegek rendesen behajtották a tanitókon is. Azt kéri most az országos bizottság, hogy a tanitók kivétel nélkül mentessenek fel az utadó fizetése alól. Elfogadták a következő előadói javaslatokat is: Az állami gyakorolt iskolai tanitók sorsának javitása, az országos tanitói könyvtár létesitése, a tanitók gyermekeinek tandijmentessége ügyében készült, a közoktatási miniszterhez intézett kérvényeket. A tornaversenyeknek a népoktatási intézetekre leendő kiterjesztése ügyében felmerült inditványra azt határozták, hogy mozgalmat inditanak ez ügyben, felkérik a közoktatásügyi minisztert, hogy külföldre küldjön ki egy-két tornatanitót az elemi tornázás tanulmányozására, ugyancsak felkérik az egyes tanitóegyesületeket a tornaügygyel való bővebb foglalkozásra. Végül megállapitották a tanitók országos bizottságának az ezredéves kiállitáson való részvételében az egyesülethez küldendő kezdő pontokat.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Párbajozó biró.** Fontos elvi jelentőségü határozatot hozott a kuria fegyelmi tanácsa *Neuberger* Ignácz biró előadása mellett. L. F. Kálmán törvényszéki biró levelet irt vőtársának, a kit megkorbácsolással fenyegetett, ha tőle lovagias uton elégtételt nem venne. A levél pisztolypárbajt vont maga után s abban a biró nemcsak sulyos sebet kapott, de utána elitélték nyolcz napi államfogházra, majd később a budapesti kir. főügyészség fegyelmi eljárás alá is fogta. A kir. tábla ugyanigy vélekedett s a birót fegyelmi uton *feddésre* itélte, mert «a levél elküldése s az a ténye, hogy párbajt vivott, beleütközik a hivatali állás által megkövetelt magatartás tekinteteibe.» A kuriai tárgyaláson, melyen a vádhatóságot *Szerényi* Kálmán főügyészhelyettes képviselte, a vádlott birót pedig dr. Apáthy Gyula ügyvéd védte, *felmentő* itéletet hoztak. A fegyelmi biróság itéletét a következő érdekes kijelentéssel okolta meg: *«A birónak az a ténye, hogy párbajt viv, magában véve fegyelmi vétséget nem képez.* Miután pedig a levél elküldésével sem okozott közbotrányt, nem fogadható el a vádhatóság amaz álláspontja, hogy a közönség bizalma és tisztelete a biróval szemben megrendült volna.»

GYÁSZROVAT.

Kaufman Edéné, szül. *Scheiber* Erzsébet urnő temetése tegnap délelőtt 10 órakor ment végbe, óriási részvét mellett, az Andrássy-ut 88. szám alatt levő gyászházból. A temetésen a hirlapirói világ egész intelligencziája megjelent, hogy az elhunyt fiainak, *Kálnoki* Henrik és *Kálnoki* Izor hirlapirótársaink-nak igaz részvétüket kifejezzék. Az egyházi szertartás után az elhunytat a gyászoló család kikisérte a kerepesi-uti temetőbe, a hol örök nyugalomra tették.

Gróf Károlyi Melinda, gróf *Károlyi* György kis leánya temetése tegnap délután ment végbe az Erzsébet-körut 14. számu gyászházból. A kis halott koporsója körül a gyászoló szülők s ismerősök gyülekeztek. A szentelés után a koporsót nyolcz fogatu gyászkocsira tették s kivitték a kerepesi-uti temetőbe, a családi sirboltba.

Somogyi Rudolf, a budapesti ref. főgimnázium természettan tanára e hó 25-ikén élete 55-ik évében, egyhavi súlyos szenvedés után meghalt. A tanítészet s a szaktudomány az elhunytban egyik legderekabb munkását vesztette el. Mint alig 23 éves ifju lépett a tanügyi pályára s 32 éves tanári működése alatt egész légió ifjut nevelt, a kik közül nem egy nevezetes szerepet játszik közéletünkben. A ref. főgimnázium tanári kara külön gyászjelentésben tudatja elhunytát.

A közönség köréből.

Tagányi István arad-hegyaljai szőlő nagybirtokos több ezer hektolitert tevő, kizárólag saját termésű tisztán kezelt hamisittatlan

magyarádi és ménesbaraczkai

fehér és vörös asztali, pecsenye- és aszu-**borait** az Aradon Batthyányi-utcza 24. sz. alatt e czélra berendezett helyiségekben hordókban és palaczkokban — bármely mennyiségben — elárusitja és kivánatra bárhova elszállitja. — Részletes árjegyzék kivánatra azonnal beküldetik. 20155

TÁVIRATOK.

Berlin, decz. 26. A mult éjjel a karlshafen-bodenfeldei egy vágányu vasutvonalon a wahmbecheri alagutban két tehervonat összeütközött. Egy málházó életét vesztette, három hivatalnok sulyosan, hat könnyen megsebesült. A balesetet téves távirati jelentés idézte elő.

Páris, decz. 26. *Casimir-Perier* köztársasági elnök ma ünnepélyes kihallgatáson fogadta *Csertkov* rendkivüli orosz követet, ki *Miklós* orosz czár trónraléptének notifikációjával volt megbizva. A tábornokot az Elysée-palotába diszkocsi vitte, melyet vértescsapat kisért. A palota udvarán egy zászlóalj gyalogság volt felállitva zászlóval és zenével. Midőn Csertkov tábornok az udvarba behajtatott, a felállitott zászlóalj az orosz himnusz hangjai közt katonai tisztelgéssel fogadta. Az ünnepélyes fogadtatáson *Dupuy* miniszterelnök és a köztársasági elnök polgári és katonai kisérete is jelen volt. Csertkov tábornok Miklós czár sajátkezü levelét nyujtotta át az elnöknek egy beszéd kiséretében, melyben azt mondta, hogy a császár meghagyta neki, hogy ismételje, mennyire kötelezeve érzi magát a rokonszenv amaz egyértelmü nyilvánuláséért, melylyel a francziа nemzet fenkölt lelkü atyja emlékének adózott és mily mélyen meghatották őt a részvét szivből jött nyilatkozatai, melyek Franczіaországból érkeztek hozzá, hogy nagy fájdalmát enyhitsék. A tábornok végül Casimir-Perier elnöknek a czár legőszintébb köszönetét fejezte ki azért az élénk részvétért, melyet ő személyesen tanusitott a szerencsétlenséggel szemben, mely a császárt és egész Oroszországot érte.

Casimir-Perier igy válaszolt: Ha a közhatalom képviselői és az egész nemzet csatlakozott a császári család és Oroszország gyászához, ugy Franczіaország nem kevésbbé őszintén és hiven osztozik a szerencsekivánatokban is, melyek Miklós czárt kisérik. Az elnök kérte Csertkov tábornokot, hogy erről biztositsa uralkodóját.

Az ünnepélyes kihallgatás után Casimir-Perier elnök, Dupuy miniszterelnök és Csertkov tábornok visszavonultak az elnök egyik fogadószobájába, hol mintegy 20 perczig időztek. A tábornok ugyanazon szertartások közt hagyta el az Elyseet, melyek közt a megérkezés történt.

Csertkov tábornok ezután látogatást tett *Challemel-Lacournál*, a szenátus elnökénél.

Páris, decz. 26. A «Figaro» a német nagykövetséghez tartozó személyiség nyilatkozatát teszi közzé, aki kijelenti, hogy a nagykövetség sem közvelve, sem közvetlenül nem állott *Dreyfus* kapitánynyal semmiféle összeköttetésben és hogy a nagykövetség semmiféle lépést nem tett arra nézve, hogy a nyilvánosság kizárását kieszközölje.

Páris, decz. 26. *Berthou* közmunkaügyi miniszter és *Jaurés* képviselő közt ma ment végbe a párbaj. Két golyót váltottak, egyik sem sebesült meg.

Páris, decz. 26. *Mirmande-ot* a «Le Republicain» czimü lap főszerkesztőjét tegnap Clement rendőrbiztos a Dawixac-féle zsarolási ügyben való bünrészesség gyanuja miatt Levallois-Perretben letartóztatta.

London, decz. 26. A «Times»-nek jelentik Kairóból: Nubar pasa shoobrai birtokán sétaközben elcsuszott és lábát törte.

London, decz. 26. A «Reuter-ügynökség»-nek jelentik Konstantinápolyból: A *szultán* tegnap megtagadta az engedélyt, hogy *Jevett* amerikai konzul résztvehessen az örmény vizsgáló-bizottság munkálataiban és igy kétséges, hogy Amerika egyátalán részt vesz-e az örmény-ügy vizsgálatában.

London, decz. 26. A «Times»-nek jelentik Filadelfiából tegnapi kelettel, hogy *Bland* bejelentette azt a szándékát, hogy a képviselőház üléseinek megnyilta után inditványt teszjeszt elő a szabad ezüstverés iránt; de kétséges, vajon az inditvány a többség hozzájárulását megnyeri-e.

London, decz. 26. *Churchill* Randolph lord sulyosan megbetegedett, az agylágyulás kezdetének tünetei mutatkoznak.

Róma, decz. 26. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Holnap *Cavalotti* közzétesz egy levelet, melyben a legerősebb vádakat emeli *Crispi* ellen. Egyebek közt azzal vádolja benne Crispit, hogy Reinachtól egy nappal öngyilkossága előtt 50.000 frankot kapott a Mauriczius- és Lazarus-rendjelnek Herz Kornél számára való adományozásáért. Ennek bizonyitékai nemcsak Cavalotti, hanem a Reinach-féle csődtömeg gondnokának, továbbá Dutemps vizsgálóbirónak és Pérard jegyzőnek kezei közt is vannak. (N. Fr. Pr.)

Róma, decz. 26. A pápa ma a «Detroit» amerikai hadihajó parancsnokát és kilencz tisztjét fogadta, kiket az éjszakamerikai kollegium rektora mutatott be. A pápa meleg szavakban adott kifejezést az amerikai Egyesült-Államok iránt érzett rokonszenvének és hangsulyozta, hogy különösen boldoggá teszi, hogy annyira haladnak vallás dolgában. A pápa megjegyezte, hogy nehány hét mulva enciklikát fog intézni az Egyesült-Államok püspöki karához, melyben ki fogja fejezni jóindulatát az államok irányában. A kihallgatás után a parancsnok és a tisztek az éjszakamerikai kollegiumban tiszteletükre adott ebédre voltak hivatalosak, a melyben az amerikai kivirináli nagykövet, az amerikai konzul és a nagykövetség személyzete is részt vettek.

Róma, decz. 26. A Stefáni-ügynökség jelenti, hogy *Vilmos* császár 10.000 márkát adományozott a kalabriai és szicziliai földrengések által károsultak részére.

Róma, decz. 26. *Darcourt-ot*, a «Correspondence de Rome» kiadóját, ma Olaszországból utasitották ki, mert két franczia törvényszék csalás, illetve csalási kisérlet miatt elitélte őt.

Madrid, decz. 26. A *regens-királynő* tegnap ünnepélyes kihallgatáson fogadta *Imeritinsky* herczeget, ki *Miklós* czár trónralépését notifikálta.

Belgrád, decz. 26. Gróf *Kutusov* tákornok, rendkivüli orosz követ, ki *Miklós* orosz czár trónraléptének notifikáczіójával van megbizva, Krapotkin herczeg, a hadsegéde kiséretében tegnap este ide érkezett és a királyi palotába szállt. A pályaudvarban üdvözlésére megjelentek: *Rasics* udvari marsall, *Kristics* Koszta külügyi osztályfőnök, *Nekludov* orosz ügyvivő, valamint *Jafarik* ezredes és *Kasidolak* örnagy, diszszolgálatra kirendelt tisztek. Sándor király ma külön kikallgatáson fogadta Kutusov tábornokot, kinek tiszteletére este udvari ebéd volt. A király Kutusov tábornoknak a fehér sasrend nagy szalagját és Krapotkin herczegnek, a tábornok hadsegédének a Takova-rendet adományozta.

Pétervár, decz. 26. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Bjelamar álnév alatt iró tengerészeti iró arra nézve, hogy a Fekete tenger zárt tengerré változtattassék át, a Novoje Vremjában Gallipolisznak flottaállomásul való megszerzését ajánlja leghatásosabb eszközként. Még Konstantinápoly birtoka se nagyobbitaná Oroszország befolyását a Középtengeren, mert Oroszország ellenségei az orosz hajórajnak a Dardanellákban folyton áthághatlan akadályokat emelhetnének. Egészen másképp alakulna azonban a dolog, ha Angolország segédkezet nyujtana Oroszországnak Gallipolisnak, valamint az átellenben fekvő ázsiai tengerparton egy kis földdarab megszerzésére. Törökország részéről itt csak olyan engedményről volna szó, mit például Bosznia és Herczegovinát illetőleg Ausztria-Magyarországgal szemben. Oroszország ennek fejében Törökország ázsiai birtokának integritását biztosithatná, Anglia pedig azonfelül esetleg Ciprus szigetét adná vissza Törökországnak. Anglia ilynemü barátságos érzületet tanusító szolgálatáért Oroszország Indiát illetőleg szolid garanczіákat nyujthatna. (N. Fr. Pr.)

Pétervár, decz. 26. Mint hivatalosan jelentik, *Miklós* ezár elfogadta a tüzérségi akadémia tiszteletbeli elnökségét és *Nikolajevics Mihály* nagyherczeget tiszteletbeli alelnökké nevezte ki.

Pétervár, decz. 26. A *czár Szergiusz* nagyherczeget kinevezte a III. Sándor emlékszobrának létesitése ügyében alakult bizottság elnökévé.

Pétervár, decz. 26. Gróf Suvalovot, a volt berlini orosz nagykövetet egy tegnap kelt czári rendelettel kinevezték varsói főkormányzóvá és a varsói katonai kerület parancsnokoló tábornokává.

Az erdélyi kérdés a román szenátusban.

Bukarest, decz. 26.

A szenátus mai ülésén folytatta a felirati vitát. *Lahováry* külügyminiszter, a volt hadügyminiszter visszautasitotta *Sturdza* szenator ama támadásait, melyeket ez az uj lőpor és a hadsereg szervezete ügyében a hadügyminisztérium ellen intézett.

Ezután *Pano* (radikális) szenátor szólalt fel, ki konstatálta, hogy a konzervativ kormány a haladás barátja és többet ért a liberális regime-nél.

Carp miniszter mindenekelőtt *Sturdza* állitásaira reflektált és azután az *erdélyi kérdésről* szólott. Azt mondta, hogy ezt a kérdést az által, hogy abba a kormányt belevonják, kivetkőztetik nemzeti és kulturális jellegéből és annak politikai jelleget kölcsönöznek. A román kormány senkinek se engedné meg, hogy az ország belügyeibe avatkozzék és ezt a jogot Magyarországtól se lehet elvitatni. A román politikának sulypontja nem lehet egyedül az erdélyi kérdés, mert ez annyit jelentene, mint a jelent bizonytalan jövőnek feláldozni.

A szenátus ezután elhatározta, hogy megkezdi a felirat részletes tárgyalását.

A román képviselőházból.

Bukarest, decz. 26.

Egy Rómából érkezett távirat alapján, melyben azt jelentik, hogy több olasz képviselő határozati javaslattal rokonszenvét fejezte ki azoknak a románoknak, kik nemzetiségüket védték — az ellenzék a képviselőház mai ülésén inditványt terjesztett elő, hogy a képviselőház elnöksége fejezze ki köszönetét az olasz képviselőháznak a rokonszenv nyilvánitásáért.

Az ellenzéknek több szónoka támogatta az inditványt, mig a többség szónokai ama nézetnek adtak kifejezést, hogy a képviselők tetszésük szerint személyesen és ne a képviselőház elnöksége által fejezzék ki köszönetüket az olasz képviselőknek.

Lahováry külügyminiszter, kihez az ellenzék szónokai az emlitett római táviratra vonatkozólag kérdést intéztek, azt mondá, hogy nem lepi meg az a benyomás, melyet az «Agence Roumaine» által közölt hir a képviselőházra gyakorolt, de ez a hir még nincs megerősitve, amennyiben sem a képviselőház elnöke, sem ő — a miniszter — ilyen értesitést nem kapott; tehát biztosabb értesüléseket kell bevárni. Minthogy az olasz képviselőház a jelen pillanatban el van napolva, az olasz képviselők rokonszenvnyilvánitása csak magánkezdeményezésből eredhetett, ugy, hogy törvényhozási votum jellegével nem bir. Tehát nem volna korrekt, ha a román képviselőház magánkezdeményezésből eredő határozati javaslatra nyilvános ülésben hozott ünnepélyes votummal felelne, sőt mi több, annak volnánk kitéve, hogy ez az eljárás épen nem volna kellemes az olasz kormányra nézve, mely az olasz képviselőházban nem engedte meg azt, hogy ott egy hasonló inditványt tárgyaljanak, mely az osztrák tartományokban lakó olaszokra vonatkozott. Érti a román képviselőház érzelmeit, de kéri a többséget, hogy vegyék fontolóra a dolgot, mielőtt érzelmeik által elragadtatnák magukat. A kormány nem befolyásoltathatja magát, hogy e dologban tovább menjen, mint illő volna és el kellene magáról háritani a felelősséget bizonyos határozatokért.

A képviselőház *elnöke* erre kijelentette, hogy az inditványozott határozati javaslatot nem bocsájthatja szavazás alá, mire az inczidens véget ért.

*

Róma, decz. 26. Az «Italie» irja: A határozati javaslat, melylyel olasz képviselők kifejezték a román képviselőknek rokonszenvüket a nemzeti ügy védelméért, még nem nyerte meg a római képviselőház szankcióját. Sok képviselő ugy irta alá, hogy nem is volt teljesen tisztában azzal, hogy miről van szó. Ha az inditvány a képviselőház elé kerül, a kormány minden körülmények közt ellenezni fogja annak tárgyalását és elfogadását.

Háboru Japán és Khina közt.

London, decz. 26. A japán parlamentet tegnap trónbeszéddel megnyitották. A trónbeszéd utal a japán csapatok győzelmeire és kiemeli, hogy a japánok feltartóztathatlanul nyomulnak előre az ellenség földjén. A hideg és a nélkülözések daczára a csapatok magatartása kitünőbb, mint valaha. A neutrális hatalmak viszonya Japánhoz oly barátságos, mint annakelőtte sohasem. A szerződések revizióját megfelel Japán óhajainak, több országgal a revizió már befejeztetett, mig másokkal a tárgyalások kielégitően haladnak. Ily dicsteljes helyzetben, ha lehet, csak megerősbödött Japán szilárd akarata, hogy a czivilizáczióban előrehaladjon. A trónbeszéd végül kivánja, hogy a parlament fontolja meg az ország belső és külső helyzetét, hogy ez által biztositsa a kormány és a nép közt a teljes összhangot.

London, decz. 26. Az itteni lapoknak jelentik *Shangai*-ból tegnapi kelettel, hogy a „Merkur“ jelentése szerint a japán békefeltételek ezt követelik. 1. hogy Khina és Japán szoros szövetségre lépjenek Európával szemben. 2. hogyKhina ereszsze be Japánt az országba és engedje ott kereskedést üzni, 3. hogy Japán reorganizálja a khinai hadsereget és hajóhadat.

London, decz. 26. A Reuter-ugynökségnek jelentik Yokohamából, hogy a japán lapok jelentése szerint e hó 17-én a Hai-Tsing melletti ütközetben a japánok 2 tisztet és 52 katonát vesztettek, azonkivül 12 tiszt és 356 katona megsebesült. A koreai kormány elhatározta, hogy Japántól 5 milliót vesz kölcsön és 15 millió öszszegü bankjegyeket bocsát ki. A tonghak elfoglalták *Hai-Dsut*, Hwangbai fővárosát, előzték a kormányzót és egyik főnöküket tették kormányzóvá. Az ország déli részén három várost felgyujtottak!

KÖZGAZDASÁG.

Páris, decz. 26. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) ***Boulevard-forgalom***: 3%-os franczia járadék 101.87, olasz járadék 87.27, spanyol exterieur 73.65, magyar aranyjáradék 102.25, török konzol 25.62, ottomán bank 672.50, Rio Tinto 380.62, török sorsjegy 124.50, Robinson 197.18, Tharsis 185.—.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A tapoloza keszthelyi vasut** ügyében — mint nekünk Tapolczáról táviratozzák — ma Tapolcza város képviselőtestülete ülést tartott, melyen 15.000 forintot szavaztak meg a vasutépités czéljaira. A vasut épitkezési költségei 690.000 forintra rugnak. Az állam ezekhez 125.000 forinttal, a megye 75.000 forinttal járul, 35 százalék pedig törzsrészvényekkel lesz fedezve. A vasut ügye egy 50 tagu végrehajtó bizottság kezébe van letéve, melynek elnöke *Hertelendy* Ferencz, alelnöke Csigó Pál országos képviselő. A vasut felépitése a fillokszera által sujtott vidékre valóságos életkérdés.

* **A csallóközi vasut végrehajtóbizottsága** alispánja elnöklete alatt értekezletet tartott Komáromban, melyen a lemondott *Rudnay* Béla helyére elnökül *Sárközy* Aurélt a megye főispánját választották meg. Az értekezlet számba vette az eddig törzsrészvények vásárlására felajánlott összeget s ebből az tünt ki, hogy 416,000 frt erejéig lettek e vasut kibocsájtandó részvényei jegyezve. Ebből Csallóköz 19.700 frtot, Komáromvegye 100.000 frtot, Komárom városa 75.000 frtot, Pozsonymegye 30.000 frtot, Győrmegye 4000 frtot és Pozsony város 10.000 frtot ajánlottak fel e czélra. Az engedményesek ugyan még kevesebbet ez összeget, de az értekezlet azon véleményben volt, hogy a vasut épitési költségeinek 35 százaléka már fedezve van, mindazonáltal többek felszólalása után hozzájárult azon óhajhoz, hogy a nagyobb birtokosok kéressenek fel a törzsrészvények további jegyzésére.

IPARÜGYEK.

— **Gyufagyárosok figyelmébe.** A kereskedelmi miniszter figyelmezteti a gyufagyárosokat, hogy Szerbiában a gyufamonopoliumot akarják mielőbb életbeléptetni és miután az ott fenálló gyufagyár csupán az ugynevezett svéd gyufa előállitására szoritkozik, a szerb kormány az egyéb gyufanemekben (különösen az olcsóbb fajtáju szalongyufákban) való szükségletet a külföldi behozatal által kénytelen fedezni. Az ez iránti versenyajánlatra, illetve nyilvános árverésre vonatkozó közlemény a belgrádi cs. és kir. konzul jelentése szerint annak idején a szerb hivatalos lapban fog megjelenni.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az osztrák-magyar bank osztaléka.** Az osztrák-magyar bank főtanácsa január első felében fogja megtartani azt az ülését, melyen megállapitja az ezidei osztalékot. A bank ez évi tiszta nyeresége kerek egy millió forinttal mögötte áll a tavalyinak és ilyen körülmények közt nehéz lesz azt a határt (7 százalékot), melynél az állam részesedése kezdődik — elérni vagy éppen meg is haladni. Ha tehát majd — a mi immár több mint valószinü — elesik az állam nyereségrészesedése, akkor az egy millió forintos hiány kevesebb lesz annyival, mint a mennyivel az állam tavaly a nyereségben particzipiált. A 7%-on felüli nyereség tavaly 768.000 forintot tett ki és ebből Ausztriára és Magyarországra összesen 384.000 frt jutott. Az 1894. évi osztalékot e szerint 42 frtra lehet becsülni. Az 1893 iki osztalék 44 forint 30 krt tett ki.

** **Uj török kölcsön.** Párisból jelentik a «Frankfurter Zeitung»-nak, hogy Törökország a vám és halászati kölcsön-kötvények konvertálására egy 125 millió frankos uj kölcsönt fog felvenni. Az uj kölcsön fele részét az Ottomanbank, egy harmadrészét a német bank és a bécsi bankegyesület csoportja és a fennmaradó összeget a Banque de Paris csoportja fogja átvenni. A kibocsátási árfolyam 75—77% lesz.

A BUDAPESTI ÁRU- ES ERTÉKTŐZSDE.

— Deczember 25. —

Értéktőzsde.

Karácsony első napján teljesen szünetelt az üzlet. Az ünnep másodnapján megtartott magánforgalomban igen animált hangulat jutott kifejezésre. A spekuláczió élénken vásárolta a két hitelrészvényt s az osztrák-magyar államvasut részvényeit, mellettük azonban nagy foku érdeklődés nyilvánult a magyar bankok és a rimamurányi vasmü iránt is. Az üzlet az értékek összes nemeiben jelentékenyen felemelt árnivón mozgott, — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 401.80—402.90-ig, magyar hitelbank 495.75—497.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 307—308.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib 283.75—284.75-ig, osztrák-magyar államvasut 396.70—397.25-ig.

Végül maradtak: Osztrák hitelrészvény 402.75—402.80, magyar hitelbank 497.25—497.50, magyar leszámitoló és penzváltóbank 308.25—308.40, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 284.75—284.80, osztrák-magyar államvasut 397—397.25, rimamurányi vasmü 276.25—276.50.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTOZSDÉK.

Páris, decz. 26. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde meglehetősen élénk forgalom mellett kedvező iránynyal indul. A főüzlet aranybányarészvényekben volt, daczára annak, hogy a londoni tőzsde zárva van. A hausse tovább terjedt. A franczia járadék eleinte emelkedett, később kissé gyengült, olasz járadék csendes, portugál és spanyol szilárd. Az uj orosz járadék jól van tartva, bankértékek igen keresettek. A zárlat szilárd. — Jegyeznek: 5%-os franczia járadék 101.87, törleszthető járadék 100.90, 4½ százalékos járadék 107.42, Banque de France 3635, Crédit Foncier 925.—, Szuez-részvények 3105.—, egyiptomi kölcsön 516.87, spanyol külső járadék 73⅜, magyar aranyjáradék 102⅛, olasz járadék 87.27, orosz 100.70, uj 3%-os orosz kölcsön 88.90, portugál 3%-os kölcsön 24⅞, ottomán bank 671.25, osztrák Länderbank 585.—, osztrák-magyar államvasut 823.75, osztrák déli vasut 231.50, Rio-Tinto rézbánya 380.—.

3 óra 40 perczkor zárólnak: 3%-os franczia járadék 101.87. 3½%os járadék 107.82, magyar aranyjáradék 102.18, osztrák aranyjáradék 101.70, osztrák földhitelrészvény 1412.—, osztrák Länderbank 586.70, alpesi bányatársaság 221.25, török dohányrészvény 172.50, ottomán bank 672.50, olasz járadék 87.27. Szilárd.

Páris, decz. 26. Franczia 3%-os járadék 101.87, franczia 4½%-os járadék 107.82, osztrák-magyar államvasut 823.75 = 395.69 (+ 1⁸84), osztrák földhitel-részvénytársaság 1412, magyar 4%-os aranyjáradék 102.18 = 123.80 (— 0.09), ottomán bank 672.50, osztrák Länderbank 586.25, török dohányrészvény 472.50, Banque de Paris 786.25, alpesi bányarészvény 221.25, osztrák aranyjáradék 101.75 = 124.28 (+ 0.44).

KÜLFÖLDI ÁRUTÓZSDÉK.

Páris, decz. 26. Buza, liszt, olaj tartva, szesz nyugodt. idő: ködös.

Páris, decz. 26. Buza folyó hóra 18.60 = 9.16, buza januárra 18.60 = 9.16, buza négy első hóra 18.75 = 9.23, buza négy hóra márcziustól 19.90 = 9.31. Liszt folyó hóra 42.75 = 13.17, liszt januárra 42.90 = 13.21, liszt négy első hóra 42.90 = 13.21, liszt négy hóra márcziustól 43.— = 13.24. Olaj folyó hóra 49.50 = 24.14, olaj januárra 49.50 = 24.14, olaj négy első hóra 49.50 = 24.14, olaj négy hóra márcziustól 48.50 = 23.67. Szesz folyó hóra 35.— = 19.10, szesz januárra 35.25 = 19.24, szesz négy első hóra 35.25 = 19.24, szesz négy hóra májustól 34.50=18.82.

GAZDASÁGI KÖZLEMENYEK.

* **Az orsz. magyar kertészeti egyesület** ma szerdán délelőtt tartotta meg évi közgyülését, melyre nagy számmal gyültek össze a tagok az egyesület koronaherczeg-utczai helyiségében. *Emich* Gusztáv elnök kifejtette, hogy a rendesen tavaszra eső közgyülés azért maradt mostanra, mert az egyesület nem rendezett az idén kiállitást. A választmány felolvasott jelentése szerint ez évben is élénk tevékenységet mutatott az egyesület, különösen a kertészeti viszonyok javitása s a kertészet különböző ágainak fejlesztése érdekében. Tudomásul vétetvén a jelentés, *Szelnár* Adolf titkár felolvasta idősb Pecz Ármin alelnök lemondását, mit a közgyülés a leköszönt alelnök érdemeinek elismerése mellett vett tudomásul s egyuttal őt tiszteletbeli alelnöknek is megválasztotta. Ezután *Benes* János szerkesztő-titkár levelét olvasták fel, melyben tekintettel más elfoglaltságára, hálás szavakkal köszöni meg a benne éveken át összpontosult bizalmat, s állásáról lemond. *Emich* Gusztáv elnök az elismerés meleg szavaival emlékezik meg arról a buzgó tevékenységről, melyet Benes az egyesületben kifejtett, s a közgyülés helyeslése mellett fejezte ki neki köszönetét a Kertészeti Lapoknak arra a nivóra való emeléseért, melyen az ma szaklapjaink legjobbjai közé tartozik. A közgyülés sajnálattal vette tudomásul a lemondást s Benesnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Sajnálattal vették tudomásul dr. *Schilberszky* Károly könyvtárnok leköszönését is. Ezután az alapszabályokon tett a közgyülés némi módositást s megválasztotta alnöknek *Szelnár* Adolf eddigi titkárt, szerkesztő-titkárnak pedig *Rosenbach* Ferenczet. A pénztáros és könyvtárnos megválasztása a választmány dolga lesz. A választmány kiegészitése s az eredmény kihirdetése után a közgyülés véget ért. A közgyülés után banket volt a Vigadóban, melyen *Emich* Gusztáv elnök szivélyes szavakkal üdvözölte az uj alelnököt, Szelnár Adolfot, aki rövid. talpraesett beszéddel köszönte meg az üdvözlést, az elnököt éltetve. Dr. *Schnierer* Aladár egyetemi tanár hosszabb szép beszédben Benes János leköszönt szerkesztő-titkárt éltette. Benes János megköszönve az elismerést, az egyesület valamennyi tagjainak egészségére üritette poharát, majd utódját, Rosenbach Ferenczet üdvözölte. Dr. Schilberszky Károly dr. Schnierer Aladárt, Emich Gusztáv Mauthner Ödönt, az egyesület legrégibb és legtevékenyebb tagját élteték.

* **Felolvasás a kertészeti egyesületben.** *Az országos magyar kertészeti egyesület* f. é. decz. hó 27-én, azaz csütörtökön délután 5 órakor az egyesület helyiségében (koronaherczeg-utcza 16. szám) tartandó értekezletén Fuchs Emil «A cserjék tenyésztéséről és ezek rendeltetéséről»; ifj. Petz Ármin «A nyul-rágások által okozott károk orvoslásáról» tart felolvasást. Illemann Keresztély pedig egy pár uj gyümölcsfajt fog bemutatni. Ezen értekezleten vendégek is szivesen láttatnak.

NAPIREND: deczember 27-én.

Naptár: Csütörtök, deczember 27. — Róm. kath.: János. — Prot. János. — Görög-orosz: (decz. 15.) Anita. — Zsidó: Kislev 29. — Nap kél: 7 óra 29 perczkor, nyugszik 4 óra 1 perczkor.— Hold kél: 8 óra 33 perczkor reggel, nyugszik: 3 óra 39 perczkor délután. — Uj hold 3 óra 20 perczkor reggel.

A kereskedelmi miniszter fogad délután 5 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad d. u. 1 órától 2-ig.

Az igazságügyi miniszter fogad délután 1 órakor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 10 órától délután 1 óráig.

A főváros törvényhatóságának alakuló közgyülése délután 4 órakor az uj városházán.

Történelmi képtár a városligeti mücsarnokban, nyitva d. u. 2 órától 6-ig.

Nemzeti muzeum, természetrajzitár, nyitva d. e. 9 órától délután 1-ig. Többi tárai megtekinthetők 50 kr. belépő dij mellett.

Iparmüvészeti muzeum az Andrássy-uton, nyitva d. e. 9 órától d. u. 1-ig.

Rovargyüjtemény a muzeumban, megtekinthető délelőtt 9 órától délután 1-ig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben, megtekinthető d. u. 2-től 5-ig.

Magyar kereskedelmi muzeum. (Városliget. iparcsar. nok.) Hazai termékek állandó kiállitása nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6 óráig. Vasárnap d. u. 20 kr belépti dij. — Igazgatósági és kereskedelmi iroda nyitva d. e, 9-től déli 2 óráig. — Tudakozó iroda (V. Akadémia-utcza 12.) nyitva hétköznapokon d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig. Ünnep- és vasárnap d. e. 9—12 óráig.

Magyarok bejövetele körkép a városligetben, megtekinthető esti 6 óráig 50 kr. dij mellett.

Az 1848—49-ki szabadságharczunk ereklyemuzeuma Károly-körut 3. sz. reggeli 9-től d. u. 1-ig látható.

Szabadalmi levéltár (Lánczhid-tér), nyitva délelőtt 8—12-ig.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHAZ.
Évi b. 148. sz. H. b 16. sz.
Budapest, decz. 27 én.
A oremonai hegedüs.
Opera 2 képben. Szövegét irták Coppée Ferencz és Beauclair Henrik. Forditotta Ábrányi Emil. Zenéjét szerzé Hubay Jenő.
Személyek:

Taddro	Ney D.
Filippó	Beck
Sandro	Arányi
Giannina	Ábrányiné W.
A podesta	Mihályi

Utána:
COPPELIA,
cz. ballet első felvonása. Irták Nuitter és Saint Leon. Zenéjét szerzette Delibes Leo.
Személyek:

Svanilda	D. Müller K.
Ferencz	Zsuzsanits E.
Hedvig	Doroginé E.
Mari	Ferenczi P.
Minka	Reiss R.
Tinka	Kiss H.
Coppélius	Pini
Coppélia	G. Fischer M.
Polgármester	Vincze
Pórnő	Hansné

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHAZ.
Evi b. 276. sz. Havi b. 19. sz.
Budapest, decz. 27-én.
Utolsó szerelem.
Vigj. 5 felv. Irta Dóczy L.
Személyek:

Lajos	Bercsényi
Erzsébet	Lendvayné
Drugeth M.	Maróthy M.
Bubek	Körösmezei
Laczfi Apor	Pálfi
Lóffi	Hetényi
Duczi	Nagy Ibolya
Téth Lőrincz	Gabányi
Simon	Szigeti
Szerdai	Latabár
Barbó	Császár
Carrara	Egressy

Kezdete 7 órakor.

NEPSZINHAZ.
Budapest, decz. 27-én.
VIRÁGCSATA.
Eredeti operette 3 felv. Irta és zenéjét szerzette Verő Gy.
Személyek:

Rozogi B.	Németh
Flanel A.	Szabó A.
Vedlési T.	Nánásy
Kuntyorka T.	Ujvári
B. Ikervári N.	Kassai
Vég A.	Szirmai
Fodor R.	F. Hegyi A.
Malmos J.	M. Csatai Zs.
Hon	Komáromi M.
Halmaz F.	Fenyéri
Teszéri P.	Toliagi

Kezdete 7 órakor.

VARSZINHAZ.
Budapest, decz. 27-én.
A sevillai borbély, vagy hasztontalan elővigyázat
Vigjáték 4 felv.

FŐVÁROSI GYERMEKSZINHAZ.
Igazgató Feld Zsigmond.
az uj lövölde diszteremében.
Bejárat VII. Rottenbiller-utcza 37/6. sz.
Budapest, decz. 27-én.
Az angyal királyné és az őrlőg király.
vagy Ludas Matyi a mennyország és pokolban.
Eredeti bohózat dalokkal és táncezzal 6 képben.
A madárfejü gyermek fellépte.
Kezdete 5 órakor.

Szinházi játékrendek.

A nemzeti szinház játékrendje: *Pénteken*, decz. 28-án: A létért való küzdelem. Évi bérlet 279. szám. Havi bérlet 22. szám. — *Szombaton*, decz. 29-én: Erzsébet kir. Évi bérlet 280. szám. Havi bérlet 22. szám. — *Vasárnap*, decz. 30-án: A nagymama. Évi bérlet 281. szám. L. bérletszünet.

A magyar kir. operaház játékrendje: *Pénteken*, decz. 28-án: Naila. Babatündér. Bérletszünet 36. szám. rendkivül mérsékelt helyárak. Kezdete 5 órakor. (A városházában: Arden Enok. Parasztbecsület.) *Szombaton*, decz. 29-én: Lammermori Lucia. Tous les trois. Évi bérlet 149. Havi bérlet 17. szám. — *Vasárnap*, decz. 30-án: A walkür. Évi bérlet 150. szám. Havi bérlet 18. szám. Rendes helyárak.

Somossy-Mulató
Nagymező-utcza 17. szám.
431. telefon. Iroda: Mozsár-utcza 5. sz. 431. telefon.
Igazgató-tulajdonos: SOMOSSY KÁROLY.
Ma:
Pocahuntes herczegnő
az indus csalogány első föllépése.
Wagener Gyula
idomitott elefántjai
Január 1-én: Uj müsor.
Január 15-én:
Nagy jelmezes müvészestély és álarczos bál.
Előadások után a kávéházi téli kertben herczeg Eszterházy Pál udvari zenekara játszik MUNCZY LAJOS vezetése alatt. 215

Baraczk-Créme
Hacker Antal
„Első kecskeméti cognacgyárának“
kizárólagosan egyedüli gyártmánya
Kecskeméten.
Orvosi szaktekintélyek által mint különösen erősitő és üditő ital ajánlva. 21571
Vásárlásnál kéretik szigoruan ügyelni a **czégfeliratra és törv. bejegyzett védjegyre. Utánzatok és hamisitványok a legszigorubban büntettetnek mog.**
Kapható minden nagyobb füszer- és csemege-üzletben.

ETABLISSEMENT 8820
IMPÉRIÁL
Váczi-körut 48. sz. Rendező: Rück N.
Karmester: Rosenzweig Hermann.
Szenzácziónális ujdonság! Szenzácziónális ujdonság!
Érdekes! Eredeti! Érdekes!
Emilia mézeshetei
irta: Fischer Mór.
Helyárak: Páholy 5 frt, páholyülés 1 frt, I. hely 60 kr. II. hely 40 kr.
Nappali pénztár: Rotter Teréz szivartőzsde «Hotel Paris» VI., váczi-körut 25. szám.

FOLIES CAPRICE
Ma
JENTL és FERDINAND
vagy
Ármány és szerelem
Ezt megelőzi
Rosenkranz Mundy a nászuton.
Házilag kezelt vendéglő. Villamos világitás
Tisztelettel
Leitner H.

ÁRVAY L. Kecskeméti kávéháza
IV., Zöldfa- és borz-utcza sarkán
Fényesen átalakitva. Villamos világitás.
Esténként hangverseny
Rácz Ferkó
nemzeti zenekara által. 21610
Billiárd óránként nappal . . . . . 24 kr.
« éjjel . . . . . 40 »

HUNGÁRIA SZÁLLODA
Ma este az étteremben
Berkes Béla
ismert s kedvelt zenekarajátszik
Kezdete 8 órakor.

Sándor
de And . . . y. A letter is send for yon. 1159

Használt es uj
pénz-szekrények
rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Sálvány-utcza 6. sz.** 21497

Butorok
költözés miatt. Ebédlő-, háló-, uri- és szalonberendezések, olajfestmények, szőnyegek és függönyök, villám- és gázcsillár, pénzszekrény, kedvező áron eladók 9—1 és 3—5 óra között Andrássy-ut 79. 1160

Bérház-eladás
10% tiszta jövedelemmel a főváros központján, modern épület minden kényelemmel ellátva, **80.000 frt ráfizetéssel** eladó, ugyszintén egy egy emeletes ház **8% jövedelemmel a Kerepesi-ut közelében**, szállodának nagyon alkalmas, 65.000 frtért, **25.000 frt készpénz ráfizetéssel** eladó. Komoly vevőknek felvilágositással szolgálok irásbelileg is. **Reich József** háztulajdonos, **Budapest, Sip-utcza 15., I. em. 16 délelőtt 10-től 4-ig** 21805

Nevelőnőket
idegen nyelv- és zeneismerettekkel, **gyermekkertésznőket** és **bonneokat** ajánl és elhelyez **S. Spiegel Lujza Budapest, Andrássy-ut 28.** 21811

Pénzhiteleket
eszközöl a hat. enged. váltóleszámitoló iroda fürdő-utcza 4. az udvarban balra. 21745

Szakképzett és tapasztalt
nevelőnőket,
gyermekkertésznőket és **bonneokat** ajánl és elhelyez
GERSON ANNA
asszony, 21782
Budapest. Andrássy-ut 21.

Társ kerestetik
egy 35—40 ezer lakost számláló magyar városban 4 év óta fennálló füszer-, vas-, varrógép- és gazdasági gépalkatrészek-kereskedésének kibővitéséhez. Az üzlet a főtéren, a főforgalom központjában van. Jó vevőköre van. A fent megnevezett üzletágakon kivül még: dohány-tőzsdéje, szesz- és lőporárudája és biztositó ügynöksége van. Levelek „K. F." jelige alatt a kiadóhivatalba. 21810

Provizios-ügynökök,
kik vidéken utaznak, kerestetnek. Ajánlatok intézendők Müller és Weisz czéghez, gépüzlet Budapest, váczi-körút 76. 21807

Egy intelligens
uri nő, ki a háztartás minden ágában jártas, óhajtana a fővárosban egy uriháznál vagy éltes magános urnál házvezetőnői állást elnyerni. Levelek kéretnek «**Honleány**» czimen a kiadóhivatalba. 1125

Asztali borokat
vámmentesen 30 litertől felfelé Fiume állomástól kezesség mellett szállit 21567
RUDOLF SAČER Fiume.
Árak literenkint:
Capri, fehér . . . . . 24 kr.
Etna O fehér, 13 fokos 24 »
Marsala aranysárga O . . 30 »
Bari fekete, erős . . . 18 »
Bosko Etna I-a siller . . 22 »
Refoscatod, Istria . . . 26 »
Lissza, fehér . . . . . 22 »
Lissza, dalmátiai, veres 16 »
Fagy elleni csomagolás ingyen.
Összes minták 5kilós ládában 1 frt.

A „Háztartás"
első száma már megjelent és bárkinek ingyen és bérmentve, minden kötelezettség nélkül küldetik meg. **Ötvenöt rovata** foglalkozik a háztartás minden ágával. Két **pályázatot** hirdet: **I. a legjobb sonkapácz** és **II. a legjobb házikenyér** leirása. A «Háztartás» kiadóhivatala: Budapest, VIII., József-utcza 45. sz. **Tessék első számot kérni!** 21759

Saját gyártmányu. érdemdijazott és számos elismerő bizonyitványokkal kitüntetett
viznyomásu olajsajtók
és az olajgyártáshoz szükséges összes gépek készletben vannak és kaphatók
MAJERSZKY BARNABÁS
gépgyárosnál
Nyiregyházán.
Ugyanott kitünően kijavitva kaphatók **12**-ős, **10**-es, **8**-as, **6**-os és **4**-es locomobilok, egy **8**-as es egy **4**-es szalmafütésre is berendezve, egy **16**-os még üzemben látható, egy **6**-os, egy **16**-os, egy **30**-as fekvő gőzgép és egy **3**-as gőzmotor, egy **8**-as és két **4**-es gőzcséplőgép Clayton és Shuttleworth gyártmány. 20796

Jó cselédek
s egyéb személyzetek kaphatók
Steiner J.
elhelyező irodájában **VIII., Luther-utcza 1/a sz. kerepesi-ut sarok.**
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 21808

Czimbalom
és egyéb hangszert 15%-al olcsóbban vásárolhat mint bárkitől, ha tőlem
képes nagy árjegyzéket
kér, mely ingyen és bérmentve küldetik meg. 21476
Varju Károly
cs. és kir. szab. hangszeripar, számos arany és ezüst érem birtokosa.
BUDAPESTEN,
VIII., Kerepesi-ut 47/49.

Felvonó-gépeket
minden fajtában épit mint különlegességet kézi- és transmissió-erőre és villamos erő átvitelére a 17707
Magyar épület és mülakatos gyár részvénytárs.
Budapest, V. váczi-ut 104.

Transmissió
berendezések
SELLER
rendszere szerint,
horgonyok, lánczok, emelőgépek, épitkezési és mezei vasuti sinek görpályakocsik, szerszámok és szerszámgépek,
hidmérlegek
jutányosan kapható
Kohn A. M.
vas- és fém-nagykereskedőné
Iroda és raktár:
Budapest, VI., Mozsár-utcza 9
Raktártelep:
V. ker., Váczi-ut (külső) 24. sz.
Ugyanott hibátlan
WERNDL fegyverek
és 21564
Frühwirth-féle
ismétlő - fegyverek
legolcsóbban kaphatók.

SORSJEGY-TULAJDONOSOK!!
kik sorsjegyeiket eladni akarják, megkapják az ujságban jegyzett, teljes napi árfolyamot és esetleg visszavehetik **ugyanezen sorsjegyeiket** jutányosan csekély havi részletfizetésre. Legmagasabb előleg értékpapirokra. Másutt letétben levő értékpapirok kiváltatnak és azokra esetleg nagyobb kölcsön adatik jutányos kamatláb mellett, vagy a fenti módon az összeg a napi árfolyamig kifizettetik. 21744
FLEISSIG SÁNDOR
bank- és váltóüzlete
Bpest, Erzsébet-körut 2.

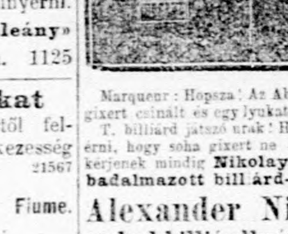

Marqueur: Hopsza! Az Abszi ur ismét gixert csinált és egy lyukat a posztóba; T. billiárd játszó urak! Ha el akarják érni, hogy soha gixert ne csináljanak, kérjenek mindig **Nikolay-féle szabadalmazott billiárd-krétát.**
Alexander Nikolay
szabad. billiárdkréta-gyára
Bécs, III/2. Bechardg. 10.
Ajánlom a t. kávés és tekejátszó uraknak szabadalmazott billiárd-krétamat. Ára 100 darabonként 2 frt. Továbbá a hozzá való, állandó használatra alkalmas szabadalmazott pléh-kupak 100 darabja 50 kr. Ugyanennek 100 darabja ujból megtöltetik 2 frtért. 100 darab szabadalm. billiárd-kréta papir-maché kupakban 5 frt. Mindkét fajta igen szivós, lecsésnél nem törik szét, s használata köztudomás szerint a **legjobb** és **legolcsóbb**. Külföldre alkalmas képviselők kerestetnek. Szabadalmazva minden államban. 21583

GUMMI
és **halhólyag**. óvszerek csakis a legjobb hirnevben álló franczia gyárból **Eerage & Cie.** Párisban, eredeti csomagolás tuczatja 3, 4, 5, 6 és 8 frt. **Párisi szivacs** tuczatja 4 és 5 frt. **Poly Pours** darabja 2—2.50 forintig. **Capotte americaines** tuczatja 4 és 5 frt. — 10 frtnyi megrendelésnél 10%-nyi árengedmény.
POLLITZER SÁNDOR
gummi specialista 21575
BUDAPEST,
Erzsébet-körut 24. sz.
Posta küldemények **legnagyobb** diskreczió mellett eszközöltetnek.

Kinek még nincs fürdőberendezése

az vegyen egy **Weyl**-féle javitott fülhető fürdőszéket. Kapható csakis **Weyl L.** cs. k. szab. tulajdonosnál **IX., Bécs, Müllnergasse 10 sz.** Részletfizetésre is. Képes árjegyzék ingyen es bérmentve. Kádak, zuhanyok, árnyékszékek mindig raktáron. 17936

GUMMI
Valódi párisi különlegességek F. Bergue and fils párisi gyarából. Gummi és halhólyag jótállás mellett tuczatja 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt. Capottes americans tuczatja 3, 4, 5 frt; gyüjtemény uraknak 3—10 frtig. Eredeti pessarium oclusivum Menzinga tanár szerint 1.80—5 frtig **Ujdonság!** Minden hölgynek nélkülözhetetlen «Diana-öv» 2.50—5 frtig. Betegápolási czikkek gyári árakon, 10 frtnyi megrendelésnél 10% árkedvezmény. Megrendelés pontosan és discréten eszközöltetik
KELETI J.
csász. és királyi szab. sérvkötő gyártója **Budapest, IV. ker., Koronaherczeg-utcza 17.**
Árjegyzék ingyen és bérmentve

A kik
nősülni, férjhez menni, avagy állást elnyerni, birtokot eladni vagy bérbe adni óhajtanak, ugyszintén nevelői állást szeretnének, azok legbiztosabb czélt érnek, ha e lap kishirdetéseit figyelemmel olvassák, illetve ajánlataikat állás elnyerés, vagy megszerzése végett közzé teszik.

TARTALÉKOS TISZTEK
legelegánsabban, szabályszerüen és legolcsóbban felszereltetnek.
Egyenruhákat és felszereléseket katonaságnak, csendőrségnek, posta-, távirda- és vasuti hivatalnokoknak, pénzügyőrségnek, erdészeknek, tüzoltóknak, rendőrségnek, valamint minden egyenruhát viselő testületeknek legjutányosabban késziteneK
BLUM ÉS TÁRSA
ő cs. és k. fensége József főherczeg udv. szállitói, **Budapest, IV., Sütő-utcza 2., Szervita-tér sarkán.**
Saját mühelyek ugyanezen házban. 21378 **Árjegyzékek ingyen és bérmentve**

Első magyar **VARRÓGÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** Budapesten.
Tisztviselő-telep Szapáry- és Villám-utcza között.
Évi gyártási képesség 25.000 db. varrógép.
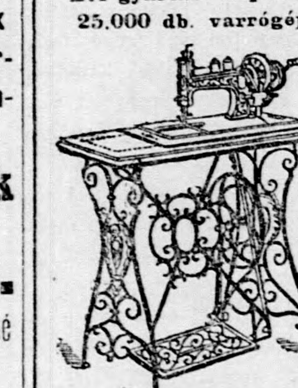
ADRIA VARRÓGÉPEK
A HAZAI IPAR DIADALA
Magyarország egyetlen varrógép- és kerékpárgyára saját butorgyártással és vasöntődével.
ADRIA KERÉKPÁRAK
Évi gyártási képesség 5000 kerékpár

1894. évi **elsőrangu** kitüntetések: Elismerő okmány: Villamos munkagép kiállitásról Budapesten. I-ső osztályu állami érem: Országos tanszerkiállitásról Debreczenben. Arany érem: Lengyel nemzeti kiállitásról Lembergben. 21090
Kapható minden elsőrangu varrógép és kerékpár kereskedésben.
Oly helyekről, a hol még nem találhatók, megrendelések közvetlenül a gyárhoz intézendők.
Árjegyzék kivánatra bérmentve ingyen.

Agyagáru-gyárak **Sodronykötél-pályák.**
Függő-pályák. **Gőztégla-gyárak**
gyárt minden gépet kész téglaagyag előállitásához — nyers vagy áttelelt agyagból — és tömegesen gyárt 21746
teljestéglát, lemezeket, tetőtéglát és csöveket.
Jótállás mellett épit és biztos üzemben átad
Gőzgépeket Rider- és Ventilkormánynyal minden nagyságban bármilyen üzemre.
Gőzkazánokat legjobb rendszerüeket és legtökéletesebb legnagyobb elgőzőléssel.
Troppauer Maschinenfabrik und Eisengiesserei
ED. TATZEL, TROPPAU.
Képes árjegyzék és referencziák ingyen.

BRÜCKNER VILMOS
mérnök és gyáros 21685
Budapest, VIII., Külső Kerepesi-ut 1. sz.
Minden rendszerü **központi fütések** és **szellőztetések**; szabad. alacsony nyomásu **gőzfütések** önmüködő szabályozással „**Bechem és Post**" rendszere szerint. **Légfütések** saját kipróbált rendszer szerint; szárító **berendezések** bármily kereskedelmi és ipari czélokra; **gőz-, iszap-** és **kádfürdők, hidegviz gyógyintézetek, gőzfőző-** és **gőzmosó-konyhak** berendezése. Szabad. **fertőtlenitő-készülékek** áramló gőzzel és pedig saját gőzfejlesztővel, valamint meglévő gőz részére.
Költségvetések és tervezetek gyorsan és dijmentesen készittetnek.

Butor
részletfizetésre.
Felvilágositásokat ad **Till Lajos ur Budapesten IV. ker., belváros, Váczi-utcza 11. sz., I. emelet a butortermekben.** — **Árjegyzék** 25 kros levélbélyeg megküldése után bárkinek megküldetik. 21177

Hitvány odol-utánzatok is vannak forgalomban.
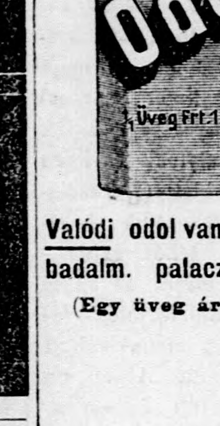

Valódi odol van a mi szabadalm. palaczkjainkban.
(Egy üveg ára 1 frt.)

400.000 korona nyerhető!

1 darab osztrák hitel-igérvénynyel. Huzás 1895 január hó 2-án. Fönyeremény 300.000 korona.	5.50
1 darab 4% magyar jelzálog-igérvénynyel. Huzás 1895. január hó 15-én. Fönyeremény 100.000 korona.	2.50
	8.—

Mind a két darab együttvéve csak 7 frt 50 kr.
Teljes utánvéttel semmi sem küldetik el.
A „MERCUR" kiadóhivatalának
bank- és váltóüzlete POLITZER S. 21815
Budapest, V., Dorottya-utcza 12.

LEGUJABB ILLATSZEREK.
Bouque Ideál a legkedveltebb illatszer.
Loxus dorè a legujabb illatszer.
Loxus dorè legfinomabb illatszer
Loxus dorè felülmulhatatlan illatszer
Loxus dorè ára 1 üv. 1.50, 2.50 és 5 frt.
Loxus dorè dobozban különféle nagyság 4—6.50 frt.
Kapható: MÜLLER J. L.-nél illatszergyáros. 22721
Bouque Elegánt legkeresettebb illatszer.
Bouque Royal a legismertebb illatszerek.

Szép hölgy

ingeket kitünő erős lenvászonból, gazdag csipkediszszel, párisi minta szerint
6 drbot frt 4.50,
továbbá **jó, fehér zsinórozott barchentből, pompás svájczi himzéssel és szegélylyel** diszitve vagy kislingelve: **3 corset 4 frt, 3 alsó-nadrág 3 frt, 3 alsó szakonya 5 frt 10 kr.** utánvéttel küld
SACHS REGINA
Bécs, II., Rembrandstr. 22/G.
Chiffon és más fehérnemüek (urak részére is) olcsóbbak mint bárhol másutt. 21522

Sokkal olcsóbb
és
hathatósabb
mint a
cognac
a valódi trencséni
borovicska
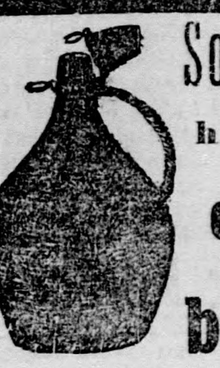
Szétküldök, mint eddig 3·6 l. demyonoktól kezdve (utóbbit bérmentve 3 frt 60 kr. utánvétel mellett) a valódiság jótállása és mérsékelt napi árak mellett. Ismételadóknak kivánatra mintázott külön ajánlatok.
Kellermann Izidor
21757 **borovicska-főzde**
Szoblahó, Trencsén mellett.

Fönnáll 1865 óta.

Első zongora-eladási és kölcsönző-intézet.
HECKENAST GUSZTÁV
BUDAPEST 2 514
IV., Kigyó-utcza 7. sz.
Schiedmayer és fiai gyár egyedüli képviselete. Az elsőrendü gyárak és a Thuringia Organ Co. főraktára, a világ legjobb és legolcsóbb harmóniumai.

A nagymosás
már nem oly borzasztó!
A szabadalmazott **SZERECSEN-SZAPPAN** **használatával** 100 drb fehérnemüt egy fél nap alatt kifogástalan szép és fehérré moshatunk.
A szabadalmazott **SZERECSEN-SZAPPAN** **használatánál** a ruha kétszer annyi ideig tartható tisztán, mint bármely más szappan igénybe vételénél.
A szabadalmazott **SZERECSEN-SZAPPAN** **használatánál a ruha csak egyszer lesz — és nem mint máskor háromszor — mosva.**
A szabadalmazott **SZERECSEN-SZAPPAN** használatánál senki sem fogja többé a kefét vagy a kártékony mosóport alkalmazni. 20590
A szabadalmazott **SZERECSEN-SZAPPAN** használatával megtakaritható idő, tüzelő-anyag és munka. Töbéletes ártatlanságát bizonyitja **dr. Jolles Adolf** cs. és kir. törv. szakértő elismerő oklevele.
Kapható minden nagyobb füszerkereskedésben.
Főraktárak: Bécsben: I., Renngasse 6. sz. Budapesten: Reiner L. és F. király-u. 41.

Előfizetési felhivás!
1895. január 1-jével indul meg a
„MERCUR"
pénzügyi szaklap és hiteles sorsolási tudósitó
XXV-dik ÉVFOLYAMA.
Minden előfizető **ingyen** kapja meg
a „MERCUR" ujévi ajándékát,
mely az 1894. év végéig kisorsolt és be nem váltott összes bel- és külföldi sorsjegy, záloglevél stb. kimutatását hozza.
A „Mercur" a legrégibb s legelterjedtebb pénzügyi szaklap, havonta 2—3-szor jelen meg magyar és német szöveggel és a sorsolási jegyzéken kivül szakszerü közgazdasági, kereskedelmi és pénzügyi közleményeket is tartalmaz. Kiváló figyelem forditttatik az
Érték- és Gabonatőzsde
eseményeire, melyek a «Mercur»-ban mindig szakszerü és tárgyilagos megbeszélést nyernek.
A „MERCUR" előfizetési ára:
Egész évre 2 frt. Fél évre 1 frt.
Mutatványszámok kivánatra ingyen.
Előfizetéseket elfogad
A „MERCUR" kiadóhivatala
Budapest, V., Dorottya-utcza 12. 21753

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & CIE.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenhol kapható.
Vezérügynökség: RUDA és BLOCHMANN, Budapest és Bécs.

„Egyetlen Natália"

szépitő-arczkenőcs a bőr ápolására és az arcz tartós tisztaságára, mely csodaszerü **hatása** által minden az arczban előforduló tisztátalanságokat, mint: **szeplőt, májfoltot, napégést, mitessert, vimmerlit vörös orrt** stb. rövid használat után teljesen eltünteti és az arcznak meglepő szép szint kölcsönöz.
Fiatalabb ugymint idősebb hölgyeknél, kiknek az arczukat vimmerlik széptelenitik, e kitünő **Natalia-arczkenőcsöt** eléggé ajánlani nem lehet. Egy tégely ára 2 forint. Postai szétküldés naponta, az összeg előleges beküldése — vagy utánvét mellett.
Főraktár:
CSILLAG és TÁRSÁ-nál Budapesten, Erzsébet-körut 54.

Tüzifa-eladás.
A méltóságos gróf Forgách István ur nagy-szalánczi uradalmában 1892/93. év telén termelt 4000 méter öl, I. osztályu bükk hasáb tüzifa, mely már a nagyszalánczi vasuti állomáshoz leszállittatott — loko vasuti állomás — készpénz fizetés mellett azonnal eladó.
Részletes felvilágositást ad az erdészeti hivatal N.-Szalánczon és Szalay László uradalmi ügyész Kassán. 21794

Uraknak!
Az ujkor legszebb találmánya a szabadalmazott „**galvano-elektrikus apparátus magánhasználatra**", mely **gyengeségi esetekben (elgyengült férfierő)** mindig legjobb sikerrel alkalmaztatik. Minden államban orvosok **melegen ajánlják. Volta tanár módszere. A világ legkisebb apparátusa.** Az apparátus legkönnyebben kezelhető, minden hátrány nélkül. Zsebben hordható, dobozban, kényelmesen. **Az állam által megvizsgálva. Leirása** ingyen. Zárt boritékban 10 kr. bélyegért. Kapható **Augenfeld J. electro-technikus**, feltaláló és császz. kir. szab. tulajdonosnál, Bécs, I. kerület, Schulerstrasse 18. szám. 19379

Magyar királyi államvasutak.

167586. szám.

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet az 1896. évi ezredéves kiállitás alkalmából annak területén létesitendő közlekedésügyi csarnok föld-, kömüves-, ács-, asztalos-, lakatos-, üveges- és mázoló-munkáinak végrehajtására.

A tervek, a költségvetések, az egységárjegyzéki minta, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati föltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött föltételek a magy. kir. államvasutak igazgatóságának magasépitményi ügyosztályában (Teréz-körut 56. III. em., 16. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb **1894. évi deczember hó 28-án déli 12 óráig** kell benyujtani alólirott igazgatóság épitési főosztályánál (Teréz-körut 56. II. em. 10 ajtó).

Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ivenként 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyujtani: «Ajánlat az 1896. évi ezredéves kiállitás közlekedésügyi csarnokára.»

Csak az összes munkára tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyujtását megelőző naponvagyis 1894. évi decz. hó 27-én déli 12 óráig 3400, azaz háromezernégyszáz frt bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Andrássy-ut 75. sz. földszint), akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek teli vevénynyel adandók fel.

Budapest, 1894. évi deczember hóban.

Az igazgatóság.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást,** bármennyire is üdültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek **a magtalanság** egyik főokozója és **börbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**
Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt császz. kir. oszt.-főorvos. **Budapest, belváros, IV. kerület, kigyó-utcza 1. szám, II. emelet, bejárat a lépcsőnél.**
Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazot levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető
NÉPSZERÜ UTMUTATÓ
(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerü gyógykezeléséhez czimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr.,
most csak 90 kr.
A könyv jól becsomagolva 1 forint beküldése mellett bérmentve küldetik meg. 21494
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőzés és az éjjeli magömlések. — IV. A hugycsőtakár (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostituczió.

Nyomatott Neumayer Ede nyomdájában Budapest, VI., Szerecsen-utcza 35. (az operaház átellenében).